

Natalia Shashkina

OIKEUSOPAS VENÄJÄLLE MATKUSTAVILLE

Opinnäytetyö

Liiketalouden tradenomi, julkishallinto ja juridiikka

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Natalia Shashkina	Tradenomi (AMK)	Marraskuu 2020
Opinnäytetyön nimi		41 sivua 15 liitesivua
Oikeusopas Venäjälle matkustaville		
Toimeksiantaja		
Kymenmatkat Oy		
Ohjaaja		
Yrjö Tyni		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön päätutkimuskysymys on selvittää, mitä hallinnollisten rikkomusten säännösten rikkomuksia suomalaismatkailijat kohtaavat vieraillessaan Venäjällä. Alakysymykset ovat seuraavat: mitä oikeuksia suomalaisella turistilla on Venäjällä ja mitä hallinnollisten rikkomusten koodin normaalia matkailijan on noudatettava matkustettaessa Venäjälle?</p> <p>Tutkimus rajoittuu vain tapauksiin, jotka liittyvät Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten säännösten normien rikkomiseen. Työn tarkoituksena on nostaa suomalaisten matkailijoiden tietämystä omasta oikeusturvastaan Venäjällä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutetaan toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tuloksena valmistuu oikeusopas. Toiminnallinen opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: tuotos ja työstöprosessin raportti. Tämän työn tulos on oikeusopas, josta on hyötyä toimeksiantajalle ja kaikille Venäjällä matkaileville suomalaisille. Oikeusoppaaseen kerätään tietoja Venäjän hallinnollisten rikkomusten säännöstöstä sekä suomalaismatkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet Venäjällä, joista säädetään hallinnollisessa säännöstössä. Raportissa kuvataan vaiheet, joiden kautta lopputulokseen päästiin.</p> <p>Oikeusopas koostuu kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa on teksti, joka kertoo, mitä suomalaisten matkustajiin pitää tietää ennalta. Toisessa osassa kerrotaan, mitä rajan ylitys tapahtuu ja mitä asioita pitää tietää. Kolmannessa osuudessa kuvataan, mitkä lait koskevat matkustajia Venäjällä.</p>		
Asiasanat		
suomalaismatkustaja, Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksi, Venäjän tulli, Venäjä		

Author (authors)	Degree	Time
Natalia Shashkina	Bachelor of Business Administration	November 2020
Thesis title		
Legal guide for travelers to Russia		41 pages 15 pages of appendices
Commissioned by		
Kymenmatkat Oy		
Supervisor		
Yrjö Tyni		
Abstract		
<p>The main research question of the thesis was to find out what violations of the Code of the Administrative Offences of Russian Federation tourists from Finland face while visiting Russia. The secondary research questions were as follows: what rights does a Finnish tourist have in Russia and what norms of the Code of Administrative Offences should a tourist follow when traveling to Russia.</p> <p>The field of the research was limited to cases related to violation of the norms of the Code of Administrative Offences of the Russian Federation. The aim of the thesis was to raise awareness of Finnish tourists regarding their legal status, security and safeness in Russia.</p> <p>The thesis was implemented as a functional one, which resulted in a legal guide. The thesis consists of two parts: a Legal Guide and a report on the data processing. As a result of this thesis, a legal guide was composed which is useful for Finnish tourists traveling to Russia.</p> <p>The Legal Guide is divided into three parts. The first part contains a text that explains what Finnish tourists should to know before traveling to Russia. The second part explains what happens on crossing the border and what points tourists should know. The third section deals with the observance and compliance with laws and regulations while a tourist is in Russia.</p>		
Keywords		
Code of administrative offences of the Russian Federation, Russian customs, Russian Federation		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	VENÄJÄ JA VENÄJÄN LAINSÄÄDÄNTÖ	7
2.1	Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksi	7
2.2	Lainrikkomus Venäjällä	8
2.2.1	Objekti.....	9
2.2.2	Objektiivinen puoli.....	10
2.2.3	Subjekti	11
2.2.4	Subjektiivinen puoli	11
2.3	Rangaistukset.....	13
2.4	Hallinnollisten lainrikkomusten käsittelyn vaiheet	14
3	SUOMALAISMATKAILIJOIDEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET VENÄJÄLLÄ ...	14
3.1	Ennen maahantuloa tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	15
3.2	Rajalla tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	17
3.2.1	Tuonti ja vienti.....	17
3.2.2	Valuutta.....	19
3.2.3	Kuljetusväline.....	20
3.3	Venäjällä tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	21
3.3.1	Rekisteröinti Venäjällä	21
3.3.2	Tupakointi	22
3.3.3	Alkoholin juominen.....	24
3.3.4	Liikennesäännöt.....	25
3.4	Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksissa säädetyt suomalaismatkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet.....	29
4	TUTKIMUSMENETELMÄ	30
5	TUTKIMUKSEN TYÖVAIHEET	32
5.1	Haastattelu	33
5.2	Päiväkirja	34

5.3 Oikeusopas.....	34
6 POHDINTA.....	35
LÄHTEET.....	37
LIITTEET	

Liite 1. haastattelurungot

Liite 2. Oikeusopas

1 JOHDANTO

Olen asunut suurimman osan elämästäni Venäjällä. Siellä olen valmistunut lakimieheksi ja sitten työskentelin yli 10 vuotta lakialalla. Opiskellessani erikoistumiseni oli hallinnollinen lainkäyttövalta, vaikka työskentelin enemmän rikosalalla. Olen asunut viimeiset 10 vuotta Suomessa ja tällä hetkellä opiskelen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa oikeustradenomiksi. Suomessa asuessani ja opiskellessani kiinnitin huomiota siihen, että Suomessa ei ole asianmukaista tietoa Venäjän laeista. Suomessa kaikki rikokset ja lainrikkomukset kuuluvat rikoslakiin, mutta Venäjällä lainrikkomukset kuuluvat Venäjän Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksiin ja rikokset kuuluvat Venäjän rikoskoodeksiin. Mielestäni tämä aiheuttaa suomalaisille jonkin verran väärinkäsityksiä Venäjän lainsäädännöstä. Kaikille Venäjälle suomalaismatkailijoille on erittäin tärkeää tietää ja ymmärtää omat oikeutensa ja velvollisuutensa.

Opinnäytetyöni päätutkimuskysymys on selvittää, mitä hallinnollisten rikkomusten säännösten rikkomuksia suomalaismatkailijat kohtaavat vieraillessaan Venäjällä. Alakysymykset ovat seuraavat: mitä oikeuksia suomalaisella turistilla on Venäjällä ja mitä hallinnollisten rikkomusten koodin normeja matkailijan on noudatettava matkustettaessa Venäjälle?

Tutkimukseni aihepiiri rajoittui vain tapauksiin, jotka liittyvät Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten säännösten normien rikkomiseen. Työn tarkoituksena on nostaa suomalaisten matkailijoiden tietämystä omasta oikeusturvastaan Venäjällä.

Kymenmatkat Oy on matkatoimisto, joka on kiinnostunut minun tutkimuksestani. Se sijaitsee Kotkassa, Suomessa. Yrityksellä on oma toimisto Pietarissa, Venäjällä. Matkatoimisto perustettiin vuonna 1994, ja yksi yrityksen työn pääsuunnista on Venäjän-viisumien toimittaminen ja turistimatkojen myynti Venäjälle. Yritys tarjoaa asiakkaille pakettimatkoja Pietariin, Moskovaan, Viipuriin, Karjalan alueille, Murmanskiin ja myös muihin Venäjän kohteisiin. Yritys räätälöi liike-, yksityis- ja ryhmämatkoja ympäri Venäjää, varaa myös hotellit, junaliiput ja viisumit. (Kymenmatkat Oy 2020.)

2 VENÄJÄ JA VENÄJÄN LAINSÄÄDÄNTÖ

Venäjä on Suomen naapuri. Molempien maiden asukkaat matkustavat paljon toistensa alueilla. Suomen tilastokeskuksen mukaan vuonna 2014 matkojen määrät Venäjälle vähenivät huomattavasti, mutta matkailu on viime vuosina hieman kasvanut, ja vuonna 2019 tehtiin 0,4 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. (Tilastokeskus 2019.)

Venäjän sisäasiainministeriön tilaston mukaan vuoden 2019 aikana Venäjällä rekisteröitiin yli 2 miljoonaa rikosta. Niistä 34917 oli ulkomaalaisen tekemiä. Ulkomaalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä vastaan tehtiin 16810 rikosta. (Venäjän sisäasiainministeriö 2019.)

Vuoden 2019 aikana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa tutkittiin yli 7 miljoonaa lainrikkomusta. Hallinnolliseen vastuuseen saatettiin 5 911 009 henkilöä, joista 206 903 oli ulkomaalaisia tai kansalaisuudettomia henkilöitä. (Venäjän federaation korkeimman oikeuden oikeuslaitos 2019.)

Venäjällä on käytössä termi pravonarušenie (правонарушение), joka käännetään suomeksi oikeudenloukkaukseksi. Venäjällä oikeudenloukkaukset on jaettu kahteen ryhmään: rikoksiin ja lainrikkomuksiin. Joitakin tekoja Venäjällä pidetään hallinnollisina lainrikkomuksina, mutta Suomessa niitä pidetään rikoksina. Suomen oikeusjärjestelmän näkökulmasta hallinnolliset lainrikkomukset ovat rikoksia, eli Suomen oikeusjärjestelmässä ei tunnusteta tällaista hallinnollista vastuuta. (Koistinen 2010, 13–16.)

Rikos erotetaan Venäjällä hallinnollisesta lainrikkomuksesta yhteiskunnallisen vaarallisuuden asteen mukaan: hallinnollisen lainrikkomuksen vaarallisuuden aste on vähäisempi kuin rikoksen (Koistinen 2010, 16–17).

2.1 Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksi

Venäjän Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksissa säädetään lainrikkomuksista (HRK). Duuma hyväksyi koodeksin 20.12.2001, ja se tuli voimaan 1.7.2002. Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksi on voimassa koko Venäjän alueella. Koodeksi koostuu viidestä osasta, ja siinä on 32 lukua. Koodeksin toista osaa kutsutaan erityiseksi osaksi. Tämä osa sisältää hallinnolliset lain-

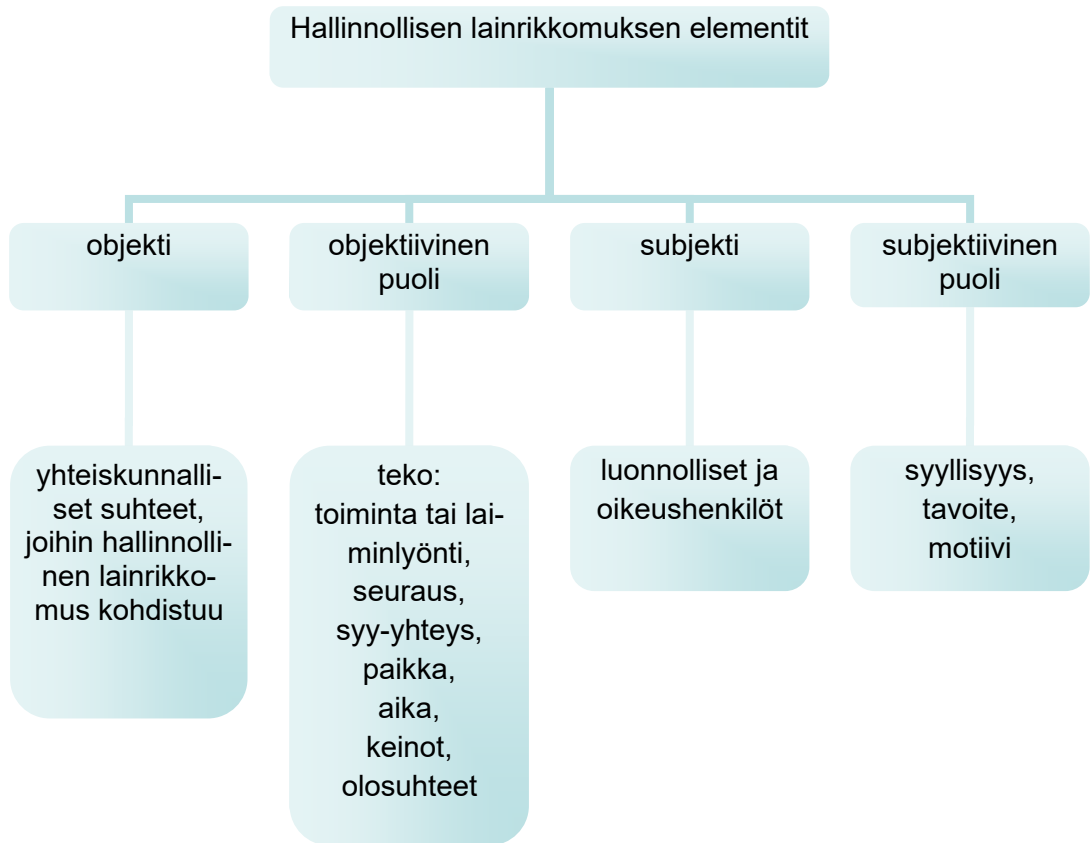
rikkomukset ja vastuun niistä. Erityisen osan luvut nimetään eri elämänalueilla tapahtuvien rikkomusten perusteella. (Koistinen 2010, 18; Toivola 2007, 122.)

Venäjän federaation subjektit, esimerkiksi Karjalan tasavalta tai Pietarin kaupunki voivat itse säätää hallinnollisista lainrikkomuksista ja niiden seuraamuksista (Toivola 2007, 122).

2.2 Lainrikkomus Venäjällä

Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin mukaan hallinnollinen lainrikkomus on oikeudenvastainen, syyllisyyttä sisältävä fyysisen tai juridisen henkilön toiminta tai laiminlyönti, josta on hallinnollisia rikkomuksia koskevassa laissa säädetty hallinnonoikeudellinen vastuu (HRK 2.1. §). Toisin sanoen hallinnolliseksi rikkomukseksi katsotaan syyllisyyttä osoittava yhteiskunnallisesti vaarallinen teko, joka on kielletty HRK:ssa rangaistuksen uhalla (Koistinen 2010, 19). Hallinnollisten lainrikkomusten keskeiset piirteet ovat lainvastaisuus, vaarallisuus, rangaistavuus ja syyllisyys (Alekseev ym. 2018, 175; Migachev ym. 2010, 225).

Venäjällä hallinnollisen lainrikkomusvastuun perusteena on teko, joka sisältää neljä hallinnollisen lainrikkomuksen elementtiä: objekti, objektiivinen puoli, subjekti ja subjektiivinen puoli (Migachev ym. 2010, 226). Jos joku edellä mainituista elementeistä puuttuu, tekoa ei tule määritellä hallinnolliseksi lainrikkomukseksi.

Kuva 1. Hallinnollisen lainrikkomuksen elementit (mukaillen Demenkova ym. 2018, 71.)

Kuvassa 1 on esitetty hallinnollisen lainrikkomuksen elementit.

2.2.1 Objekti

Objektilla tarkoitetaan valtion suojelemaa yhteiskunnallisia suhteita, joihin hallinnollinen lainrikkomus kohdistuu. Yhteiskunnalliset suhteet luetellaan Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin pääluvussa 17. (Alekseev ym. 2018, 175–176.)

Objektit luokitellaan kolmeen ryhmään seuraavasti:

1. Yleinen objekti. Siihen kuuluu jonkinlainen yleistetty yhteiskuntasuhteiden haara, jota voi säädellä sekä hallinnonoikeudellinen lainsäädäntö että joskus muiden oikeuden alojen normit. Venäjän federaation koodeksi hallinnollisista lainrikkomuksista sisältää esimerkiksi vaalioikeutta koskevia lainrikkomuksia.

2. Alaryhmään kuuluva. Tietyllä yhteiskuntaelämän yksittäisellä alueella muodostuvat suhteet. Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin erityisosassa rikkomukset on luokiteltu alaryhmittäin.
3. Välitön objekti. Se on erillinen yhteiskuntasuhde, johon kyseinen rikkomus kohdistuu.

2.2.2 Objektiivinen puoli

Objektiivinen puoli on oikeussääntöjen mukainen merkinantojärjestelmä, joka kuvaa hallinnollisen lainrikkomuksen ulkoista ilmenemismuotoa (HRK 2.1. §). Objektiivinen puoli tunnusmerkit ovat teko, seuraus, syy-yhteys teon ja seurauksen välillä sekä paikka, aika, tapa, keinot, väline ja olosuhteet. Objektiivisella puolella on iso merkitys, koska se auttaa teon tunnistamisessa ja erottaa, onko kyseessä hallinnollinen lainrikkomus vai rikos. (Koistinen 2012, 132.)

Hallinnollisen rikkomuksen objektiivisen puolen pakollinen tunnusmerkki on henkilön teko, jota voidaan ilmaista toiminnalla tai laiminlyönnillä.

Oikeudenvastainen toiminta on yhteiskunnalle vaarallista, tietoista, aktiivista ja tahallista subjektin käyttäytymistä, joka loukkaa lain suojaamia yhteiskuntasuhteita (Popov ym. 2008, 277).

Laiminlyönti on subjektin passiivista oikeudenvastaista käyttäytymistä tilanteissa, joissa tämän tulisi käyttäytyä tietyllä tavalla. Toisin sanoen henkilö ei ole tehnyt mitään, mutta hän olisi voinut ja hänen olisi pitänyt tehdä (Popov ym. 2008, 277).

Seuraukset ovat negatiivisia muutoksia, jotka tapahtuvat julkisissa suhteissa virheellisen toiminnan seurauksena. Seuraukset voivat olla myös yhteiskunnallisia. (Alekseev ym. 2018, 177.)

Syy-yhteys on objektiivinen yhteys sosiaalisesti vaarallisen teon ja haitallisten seurausten välillä, joissa tietty säädös määrittää tietyn seurauksen syntymisen.

Objektiivinen puoli voi myös sisältää seuraavia fakultatiivisia merkkejä: aika, paikka, teon keino, luonne, toistavuus (Alekseev ym. 2018, 179).

2.2.3 Subjekti

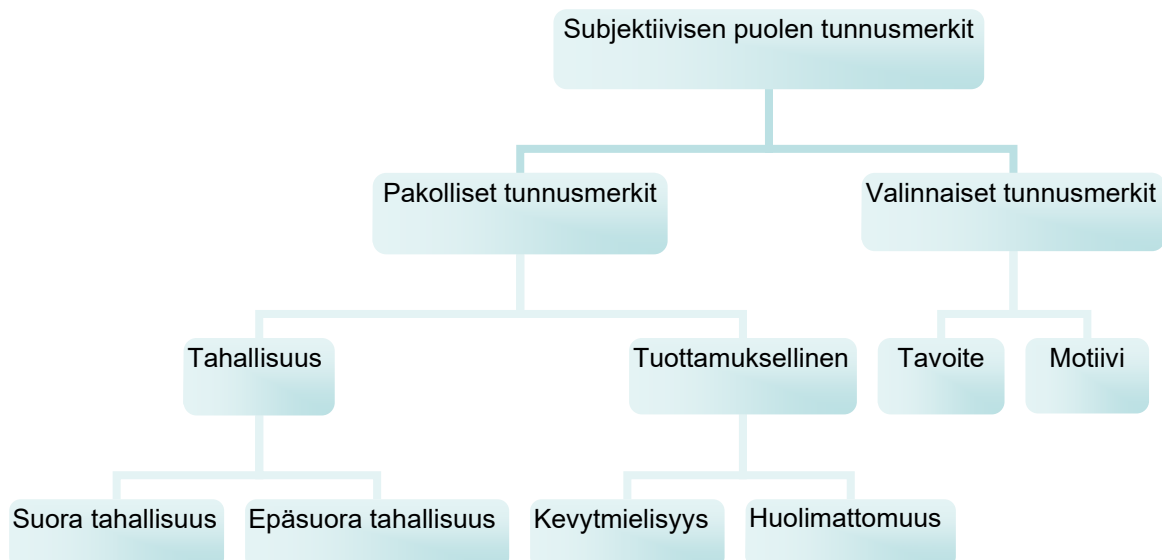
Subjektit voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka ovat tehneet hallinnollisen lainrikkomuksen. Oikeushenkilöksi määritellään organisaatio, jonka omistuksessa, hallinnassa tai johdossa on erillistä omaisuutta ja jolla tähän omaisuuteen liittyviä sitoumuksia ja joka voi omassa nimessään saada ja käyttää omistus- ja muita oikeuksia, kantaa velvoitteita, olla oikeudessa kantajana tai vastaajana (HRK 2.1. §). Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin mukaan rikkomussoikeudellinen vastuunalaisuus ja syyntakeisuus alkaa, kun henkilö täyttää 16 vuotta (HRK 2.3. §).

Subjektit jaetaan yleiseen ja erityiseen. Yleiset subjektit ovat yli 16-vuotiaita luonnollisia henkilöitä. Erityiset subjektit ovat virkamiehiä, sotilashenkilöitä, kuljettajia, ulkomaalaisia luonnollisia henkilöitä sekä kansalaisuudettomia luonnollisia henkilöitä (Alekseev ym. 2018, 187). Ulkomaan kansalaisilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka eivät ole Venäjän federaation kansalaisia, mutta joilla on todistus oikeudellisesta suhteesta (kansalaisuus tai oleskelupa) muun valtion kanssa. (Federatiivinen laki N 115/ 25.07.2002, 2. §; Vuorinen 2006, 410.)

Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksia sovelletaan Venäjällä tehtyyn hallinnolliseen rikkomukseen huolimatta siitä, kuka rikkomuksen on tehnyt. Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin mukaan ulkomaan kansalaisilla ovat samat oikeudet ja he kantavat vastuun hallinnollisesta rikkomuksesta samoin kuin venäläiset kansalaiset. Näin ollen voidaan rikkomuksesta tuomita myös ulkomaalaisia ja ulkomaalaisia juridisia henkilöitä. (HRK 2.6. §.)

2.2.4 Subjektiivinen puoli

Subjektiivinen puoli on subjektin psyykinen asenne hänen teokseen ja sen seurauksiin. Subjektiivisen puolet tunnusmerkit näkyvät kuvassa 2.

Kuva 2. Subjektiiivisen puolen tunnusmerkit (mukaillen Demenkova ym. 2018, 74.)

Subjektiiivisen puolen oleellinen tunnusmerkki on syyllisyys, joka voi ilmetä tahallisuutena tai tuottamuksellisuutena (Alekseev ym. 2018, 179).

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 2.2 §:n 1. momentin mukaan hallinnollinen lainrikkomus katsotaan tehdyksi tahallisesti, jos henkilö oli tietoinen toimintansa (laiminlyöntinsä) yhteiskunnallisesta vaarallisuudesta, ennakoi sen haitalliset seuraamukset ja toivoi näiden seuraamusten syntymistä tai tietoisesti antoi niiden tapahtua tai suhtautui seuraamuksiin niihin välinpitämättömästi.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 2.2 §:n 2. momentin mukaan hallinnollinen lainrikkomus katsotaan tehdyksi tuottamuksellisesti, jos henkilö ennakoi toimintansa (laiminlyönnin) haitallisten seuraamusten mahdollisuuden, mutta ilman riittäviä perusteita laskee sen varaan, että seurauksia ei tule, tai henkilö ennakoi toimintansa (laiminlyöntinsä) haitallisten seurausten mahdollisuuden, vaikka hänen olisi pitänyt ja hän olisi voinut ennakoida nämä seuraamukset.

Suoraa tahallisuutta (*dolus directus*) sisältäväksi tahalliseksi rikkomukseksi katsotaan esimerkiksi punaista päin ajaminen liikennevalo-ohjatussa risteyksessä. Vaikka kuljettaja oli nähnyt punaisen valon palavan, hän ajoi päin punaista valoa kovaan kiireeseen vedoten.

Epäsuoraa tahallisuutta (*dolus indirectus*) sisältävän rikkomuksen esimerkkinä voi olla tilanne, kun kuljettaja ei huomannut palavan valon väriä liian kirkkaan auringonpaisteen takia ja vaikka piti todennäköisenä, että valo oli punainen, tai yleensä suhtautui tilanteeseen välinpitämättömästi, ohitti punaista valoa. Samalla hän ei kuitenkaan tavoitellut mitään haitallisia seurauksia.

Subjekttiivisen puolen valinnaiset tunnusmerkit voivat olla tavoite ja motiivi (Alekseev ym. 2018, 179).

2.3 Rangaistukset

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 3.1 §:n mukaan hallinnollis-oikeudellinen rangaistus on valtion määräämä vastuumuoto hallinnollisesta lainrikkomuksesta. Rangaistuksen tavoite on estää sekä tekijää että muita henkilöitä tekemästä uusia lainrikkomuksia.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 3.2 §:n 1. momentin mukaan rangaistuslajit ovat varoitus, hallinnollinen sakko, rikkomuksen tekovälineen tai kohteen takavarikointi, erikoisoikeuden epääminen luonnolliselta henkilöltä, hallinnollinenaresti, ulkomaalaisen tai ilman kansalaisuutta olevan henkilön hallinnollinen karkotus Venäjältä, diskvalifiointi, toiminnan hallinnollinen keskeyttäminen, yhdyskuntapalvelus ja hallinnollinen kielto oleskella virallisten urheilutapahtumien viettopaikoissa tapahtumapäivinä.

Ulkomaalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden hallinnollinen karkottaminen Venäjältä ymmärretään pakotetuksi ja ohjatuksi liikkeeksi, jolla saateetaan nämä henkilöt Venäjän valtion rajan yli Venäjän ulkopuolelle (HRK 3.10. § 1. momentti; Vuorinen 2006, 411). Tällaisen karkotusrangaistuksen saaneet ulkomaalaiset tai ilman kansalaisuutta olevat henkilöt eivät saa tulla takaisin Venäjälle viiden vuoden ajan karkottamispäivästä lähtien (Federatiivinen laki N 114 27. § 2. momentti).

Hallinnolliset rangaistukset voidaan jakaa päärangaistuksiin ja lisärangaistuksiin (HRK 3.3. §). Rangaistus voidaan määrätä lainrikkomuksen tekijän omaisuuteen tai oikeuksiin ja vapauksiin. Rangaistuksen voivat antaa tuomari tai hallintoviranomaiset. (Koistinen 2010, 19.)

Hallinnollisten rikkomusten vanhentumisaika on yleensä kaksi kuukautta, mutta tästä yleissäännöstä on joitakin poikkeuksia. Jatketun rikoksen tapauksessa (kun tekijä jatkaa rikkomusentekoa sen paljastumisen jälkeen) rangaistuksen määräämisen aikarajat lasketaan paljastumispäivästä alkaen. Veroihin tai maksuihin liittyvän lainrikkomuksen vanhentumisaika on yksi vuosi lainrikkomuksen tekopäivästä. Kun teko on tutkittu rikoksena, mutta tutkinta on päättynyt, hallinnollisen lainrikkomuksen vanhentumisaika lasketaan tutkintapäätöksen tekopäivästä. (Toivola 2007, 122.)

2.4 Hallinnollisten lainrikkomusten käsittelyn vaiheet

Hallinnolliseksi rikkomukseksi luokitellaan sellainen subjektin toiminta tai laiminlyönti, joka sisältää kaikki lainrikkomuksen elementit.

Hallinnollisten lainrikkomusten käsittelyssä on seuraavat vaiheet:

1. Hallinnollisen rikkomuksen käsittelyn aloittaminen (HRK 28 luku). Toimivaltainen virkailija määrittelee merkistön tutkinnan jälkeen ja laatii siitä vastaavan asiakirjan - hallinnollisen lainrikkomuksen pöytäkirjan.
2. Toimivaltaisen viranomaisen tutkinta hallinnollisesta asiasta ja asianmukaisen päätöksen tekeminen (HRK 29 luku). Pääsääntöisesti virkailija tai tuomari käsittelee hallinnollisen lainrikkomuksen pöytäkirjan saatuaan 15 päivässä. Käsittelyaika voidaan jatkaa. Käsittelyn tulosten perusteella laaditaan käsittelypöytäkirja ja määrätään joko rangaistus tai hallinnollinen lainrikkomusasia lopetetaan.
3. Muutoksenhaku hallinnollisista rikkomuksista (HRK 30 luku).

3 SUOMALAISMATKAILIJOIDEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET VENÄJÄLLÄ

Vuorinen (2006, 389) mainitsee, että Venäjän maahantulojärjestelmä koostuu seuraavista vaiheista: ennen maahantuloa tapahtuvasta toiminnasta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä, rajalla tapahtuvasta toiminnasta ja siihen liittyvästä

lainsäädännöstä sekä Venäjällä tapahtuvasta toiminnasta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä.

Venäjän maahantulo ja maastalähtöä säätelevä laki (Federatiivinen laki N 114/15.8.1996) ja Ulkomaan kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden oikeusasemaa säätelevä laki (Federatiivinen laki N 115/25.7.2002) ovat ulkomaalaisten maahantulon kannalta tärkeimmät säädökset (Vuorinen 2006, 389).

Federatiivinen laki 114/15.8.1996 määrittelee menettelyn asiakirjojen käsittelemiseksi ja myöntämiseksi Venäjälle saavuttaessa ja Venäjältä poistuttaessa ulkomaalaisille ja myös sääntelee ulkomaalaisten maahantuloa Venäjälle ja sieltä poistumista.

Federatiivinen laki N 115/25.07.2002 määrittelee ulkomaalaisten oikeudellisen aseman Venäjällä sekä sääntelee ulkomaalaisten oleskeluun ja asumiseen liittyviä valtion viranomaissuhteita. Lisäksi laki sääntelee ulkomaalaisten työn, yrittäjyyden ja muun toiminnan harjoittamista Venäjän alueella.

Venäjän federaation perustuslain 62 §:n 3. momentin mukaan ulkomaalaisilla ja kansalaisuudettomilla henkilöillä on Venäjällä samat velvollisuudet kuin Venäjän kansalaisilla. Tämä tarkoittaa, että ulkomaalaiset saatetaan hallinnolliseen, rikosoikeudelliseen ja siviilioikeudelliseen vastuuseen samojen normien perusteella kuin Venäjän kansalaiset.

3.1 Ennen maahantuloa tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Suomalaismatkailijoilla on oikeus tulla Venäjälle viisumin ja voimassa olevan passin perusteella (Federatiivinen laki N 114/15.8.1996, 24. §; Vuorinen 2006, 391).

Ilman viisumia suomalaismatkustajilla on oikeus tulla Venäjälle vain risteilyaluksilla matkustajina ja oleskella Venäjällä enintään 72 tuntia. Heillä on oikeus nousta alukselta ja palata takaisin vain osana järjestäytynyttä turistiryhmää. Viisumi vaaditaan, kun matkustajat haluavat lähteä alukselta yksin tai

osana alle 5 hengen turistiryhmää. (Federatiivinen laki N 114/15.8.1996, 25.11. §; Venäjän Suurlähetystö Suomessa 2020.)

Suomalaismatkustajat pääsevät Suomesta Venäjälle käyttämällä autoa, junaa, laivaa tai lentokonetta. Matkustajat voivat ylittää rajan Suomen puolella sijaitsevilla seuraavissa maarajanylityspaikoissa: Vaalimaa, Vainikkala, Nuijamaa, Imatra, Niirala, Vartius, Kuusamo, Salla ja Rajajooseppi. (Rajavartiolaitos 2020.)

Ulkomaalaista ei tule päästää uudestaan Venäjälle, jos hänet on Venäjällä aiemmin saatettu hallinnolliseen vastuuseen kaksi tai useampaa kertaa kolmen vuoden aikana (Federatiivinen laki N 114/15.8.1996, 26. §. 4 momentti; Suomen ulkoministeriö 2016).

Saapuessaan Venäjälle suomalaismatkailijoiden on hankittava ja täytettävä maahantulokortti. Maahantulokortti annetaan ilmaiseksi matkailijoille, kun he saapuvat Venäjän valtion rajalle. Venäjältä poistuvien suomalaismatkailijoiden on palautettava maahantulokortti takaisin rajanylityspaikkaan. Maahantulokortti täytetään jokaiselle ulkomaalaiselle iästä riippumatta. (Federatiivinen laki N 114/15.8.1996, 25.9. §. 30. §. 3. momentti; Suomen ulkoministeriö 2016.) Maahantulokortti on asiakirja, joka sisältää tiedot Venäjälle saapuvasta ulkomaalaisesta. Maahantulokortilla valvotaan myös tämän väliaikaista oleskelua Venäjällä. (Venäjän federaation hallituksen määräys N 413/16.8.2004, 2. §.)

Nykyään kun suomalainen matkustaja ylittää maarajanylityspaikkoja Vaalimaassa tai Nuijamassa, hän voi pyydä rajavirkailijaa täyttämään sähköisen maahantulokortin.

Maahantulokortti on säilytettävä huolellisesti. Jos matkan aikana maahantulokortti häviää tai katoaa, suomalaismatkustaja on velvollinen kolmen päivän kuluessa ilmoittamaan lähimpään Venäjän sisäasiainministeriön maahanmuuttoasioiden osastoon (Main Directorate for migration) saadakseen kaksoiskappaleen kortista. Tällöin on esitettävä asiakirjat, joiden perusteella matkailija saapui Venäjälle. Maahantulokortin uusintakappale annetaan ilmaiseksi. (Venäjän ulkoministeriö 2020; Suomen ulkoministeriö 2016.)

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 18.8 §:n 1.1. momentin mukaisesti matkailija, joka hävittää maahantulokortin matkan aikana eikä ilmoita

tästä asianomaiselle viranomaiselle, voi saada 2000–5000 ruplaan hallinnollisen sakon ja hallinnollisen karkotuksen Venäjältä.

3.2 Rajalla tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Venäjän tullitarkastusasemilla sovelletaan kahden käytävän tullivalvontajärjestelmää (punainen ja vihreä käytävä). Matkailijat, joilla matkatavarat eivät sisällä ilmoitettavia esineitä, kävelevät vihreää käytävää pitkin. Lain näkökulmasta rajan ylittäminen tätä käytävää pitkin vastaa matkailijan suullista vahvistusta siitä, ettei hän kuljeta tulli-ilmoitettavia tavaroita. Tullivirkailija voi kuitenkin tarkistaa, mitä matkailija kantaa. Jos tullivirkailija tällöin havaitsee matkailijan kuljettavan tulli-ilmoitettavia tavaroita/tuotteita, on matkailija syyllistynyt lainrikkomukseen. (Tullikoodeksi 257 §.)

Suomen tullilla on myös puna-vihreä valvontajärjestelmä, joka on toiminut Suomessa vuodesta 1969 (Suomen tulli 2019). Sääntöjen mukaan tullilla matkustaja valitsee vihreä tai punainen linja. Matkustaja valitsee vihreä kaista, jos hänellä ei ole tullattavaa tai ilmoitettavaa tullille ja valitsee punainen kaista, jos hänellä on tullattavaa, verotettavaa tai rajoitusten alaista tavaraa. (Suomen tulli 2020.)

3.2.1 Tuonti ja vienti

Saapuessaan Venäjälle maarajan kautta suomalaismatkailijoilla on oikeus kuljettaa henkilökohtaisia tavaroita ja muita tavaroita, joiden paino on maksimissaan 25 kg ja arvo on enintään 500 euroa. Lentäen tullessaan suomalaisilla on oikeus tuoda tavaroita, joiden kokonaispaino on maksimissaan 50 kg ja arvo enintään 10 000 euroa. Jos nämä normit ylitetään, on tarpeen täyttää tulliselvityslomake, maksaa tullia ja veroa 30 % sallitun määrän ylittävän osan arvosta, mutta vähintään 4 € jokaista ylimääräistä painokiloa kohden. (Venäjän tulli 2020; Suomen ulkoministeriö s. a.)

Yli 18-vuotiailla matkustajilla on myös oikeus kuljettaa:

- tupakkatuotteita verovapaasti enintään 200 savuketta tai 50 sikaria tai 250 g tupakkaa ja
- alkoholia enintään 3 litraa ilmoittamatta tullivirkailijalle ja lisäksi 2 litraa ilmoittamalla ja maksamalla veroa 10 euroa litralta. Tämä sääntö koskee kaikkea alkoholia, sekä väkevää alkoholia että vähäalkoholisia juomia kuten siideriä. (Venäjän tulli 2020.)

Matkailijoilla on oikeus viedä Venäjän alueelta enintään 5 kg kalaa ja äyriäisiä sekä enintään 250 g sampikaviaaria alkuperäispakkauksessa, jonka hankkimisesta on oltava myymälän kuitti. Edellä mainitun kiintiön ylittäminen on kielletty. (Venäjän tulli 2020.)

Lisäksi matkailijat voivat viedä Venäjältä enintään 10 litraa polttoainetta kannettavassa säiliössä, eli yli 10 litran polttoaineen vienti yksittäisessä astiassa (muussa kuin auton polttoainesäiliössä) on kielletty. (Venäjän tulli 2020.)

Saapuessaan Venäjälle ja poistuessaan Venäjältä matkailijan on ilmoitettava seuraavat tavarat:

- kulttuuriomaisuus
- uhanalaiset kasvit ja eläimet
- Venäjän valtionpalkinnot
- aseet ja niiden osat
- lääkkeet, jotka sisältävät voimakkaita ja myrkyllisiä aineita, samoin kuin huumausaineita ja psykotrooppisia aineita sisältävät lääkevalmisteet. (Venäjän tulli 2020.)

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.1 §:n 2. momentin mukaisesti tavaroiden piilottaminen tullivalvonnasta piilopaikkojen avulla tai muilla tavoilla, jotka vaikeuttavat tavaroiden havaitsemista, sekä muuttamalla tavaroiden ulkonäköä toiseksi tavaraksi, kun ne siirretään Venäjän tullirajan yli, rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollinen sakko, jonka määrä on 1/2–3-kertainen kuin hallinnollisen rikkomuksen kohteena olevien tavaroiden ja (tai) ajoneuvojen arvo, ja lisäksi tavaran takavarikointi tai ilman takavarikointia, hallinnollisen rikkomuksen tekovälineinä olleiden tavaran takavarikointi, tai

- hallinnollisen lainrikkomuksen kohteena olevien tavaroiden takavarikointi.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.2 §:n 1. momentin mukaisesti tavaroiden ilmoittamatta jättäminen (määrämuotoisen tulli-ilmoituksen laiminlyönti), rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollinen sakko, jonka määrä on 1/2–2-kertainen kuin hallinnollisen rikkomuksen kohteena olevien tavaroiden arvo, ja tavaroiden takavarikointi tai ilman takavarikointia, tai
- hallinnollisen lainrikkomuksen kohteena olevien tavaroiden takavarikointi.

Esimerkki hallinnollisesta lainrikkomusasiasta dnro 5-1487/2018 (HRK 16.2 § 1. momentti): suomalainen nainen ostanut kaupasta Venäjällä 10 kartonkia L&M-savukkeita ja Venäjän rajan ylittäessään jättänyt tavarat ilmoittamatta tullivirkailijalle ja tulliselvityslomakkeen täyttämättä. Tuomioistuimessa todetaan naisen syyllistyneen lainrikkomukseen ja hänet tuomitaan rangaistukseen takavarikoimalla hallinnollisen rikkomuksen kohteet (savukkeet).

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.3 §:n mukaan tavaroiden tuonti Venäjälle ja (tai) Venäjältä vientikiellon ja (tai) rajoitusten noudattamatta jättäminen, rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollisella sakolla 1000–2500 ruplaa tai
- hallinnollisella sakolla 1000–2500 ruplaa ja takavarikoimalla hallinnollisen lainrikkomuksen kohteena olevat tavarat tai
- takavarikoimalla hallinnollisen lainrikkomuksen kohteet.

3.2.2 Valuutta

Matkailijoilla on oikeus tuoda Venäjälle ja viedä Venäjältä valuuttaa ilman ilmoitusta, jos määrä ei ylitä 10 000 USD:a (käteisen ja matkasekkien summa). Rahainstrumentit kuten vekselit ja haltija-arvopaperit on ilmoitettava määrästä riippumatta. Pankkikortilla olevaa rahaa ei tarvitse ilmoittaa, määrää ei ole rajoitettu. (Venäjän tulli 2020; Suomen ulkoministeriö s. a.)

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.4 §:n mukaisesti yksityishenkilö, joka syyllistyy käteisvarojen ja (tai) rahainstrumenttien ilmoittamatta jättämiseen tai puutteelliseen ilmoittamiseen, rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollisella sakolla 1/2–2-kertaisesti ilmoittamaton rahamäärä ja (tai) rahainstrumentit tai
- takavarikoinnilla ilmoittamattomat käteisvarat ja (tai) rahainstrumentit.

Suomessa ei ole kieltoja tai rajoituksia käteisrahan tuonnille maahan saapussa tai sieltä poistuttaessa. Kun tuodaan käteistä rahaa Suomeen tai viedään Suomesta 10000 euroa tai enemmän, matkustajan on ilmoitettava asiasta tullille ja täyttää käteisrahailmoitus. (Suomen tulli 2020.)

3.2.3 Kuljetusväline

Tullikoodeksin 264 §:n 1. momentin mukaan suomalaismatkustajilla on oikeus tuoda Venäjälle väliaikaisesti, mutta enintään vuodeksi, henkilökohtaiseen käyttöön ajoneuvoja, jotka on rekisteröity ulkomaiden alueella, tullimaksuista vapautettuna. Toisin sanoen, kun matkustaja saapuu Venäjälle omalla autolla, hänen pitää täyttää tulliselvityslomake ajoneuvon tuonnista Venäjälle. Tulliselvityslomake sisältää kuljettajan tiedot ja auton tekniset tiedot sekä ilmoitettavat tuodut tavarat. Lomake täytetään kahtena kappaleena. Tulliselvityslomake on säilytettävä koko matkan ajan ja palautettava tulliviranomaisille maasta poistuttaessa. Takaisin Suomeen ajoneuvon voi kuljettaa rajan yli vain Venäjälle auton tuonut henkilö. (Venäjän tulli 2020; Suomen ulkoministeriö s. a.)

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.18 §:n 1. momentin mukaan väliaikaisesti maantuodun ajoneuvon Venäjältä palauttamisen määräajan (yksi vuosi tuontipäivästä) laiminlyönti, rangaistaan hallinnollisella sakolla 1000–2500 ruplaa ja ajoneuvojen takavarikolla.

Suomalaismatkustajilla ei ole oikeutta siirtää väliaikaisesti maahantuotua ajoneuvoa toiselle henkilölle maksamatta tulleja (Tullikoodeksi 264 §).

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.24 §:n 2. momentin mukaan väliaikaisesti tuotujen ajoneuvojen nautintaoikeuden siirtäminen maksa-

matta tullia, rangaistaan hallinnollisella sakolla 1500–2500 ruplaa ja ajoneuvojen takavarikolla.

Suomessa on samantyyppinen sääntö, että ulkomaalainen matkustaja voi tuoda Suomen alueelle mukanaan kuljetusvälineen väliaikaisesti ilman tullia ja arvonlisäveroa. Matkustajalla ei ole oikeutta ajoneuvoa vuokrata tai lainata muille. Eroavaisuus on siinä, että auto, joka on tuotu EU:n ulkopuolelta Suomeen, voi olla väliaikaisesti Suomessa enintään kuusi kuukautta. (Suomen tulli 2020.)

3.3 Venäjällä tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Ulkomaalaisen väliaikainen oleskelu Venäjällä määräytyy hänelle myönnetyn viisumin voimassaoloajan mukaan (Federatiivinen laki N 115/ 25.7.2002, 5. §. 1 momentti; Vuorinen 2006, 393).

3.3.1 Rekisteröinti Venäjällä

Ulkomaisen matkailijan, joka oleskelee Venäjällä yli seitsemän arkipäivää, on rekisteröidyttävä Venäjän sisäasiainministeriön maahanmuuttoasioiden osastossa. Jos oleskelu Venäjällä kestää alle seitsemän päivää, ei rekisteröitymistä tarvita. Jos matkailija yöpyy hotellissa tai muussa majoitusliikkeessä, hotellin työntekijä hoitaa rekisteröintiasiat matkan kestosta riippumatta. Rekisteröintiä varten tarvitaan passi ja maahantulokortti. Rekisteröinti on voimassa vain siinä alueella, jolla se on tehty. Jos ulkomainen matkailija siirtyy toiseen paikkaan, hänen on rekisteröidyttävä siellä uudelleen seitsemän arkipäivän sisällä. (Federatiivinen laki N 109/18.7.2006, 20 §, 22 §. 1. momentti; Suomen ulkoministeriö 2016; Honkanen 2001, 48, 165–166.)

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 18.8 §:n momentin 1 mukaan maahantulon tai maassa oleskelun rikkomisen sekä rekisteröintisääntöjen, liikkumis-, oleskelu- tai asuinpaikan valintasääntöjen, Venäjän alueen kautta läpikulun rikkomisen rangaistaan hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 2000–5000 ruplaa, ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta.

Jos HRK:n 18.8 §:n 1. momentissa mainittu lainrikkomus on tehty Moskovassa, Pietarissa, Moskovan alueella tai Leningradin alueella, rangaistaan se hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 5000–7000 ruplaa ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta. (HRK 18.8 §, 3. momentti.)

Ulkomaan kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden oikeusasemaa säätelevä lain 5 §:n 2 momentin mukaan Venäjällä väliaikaisesti oleskelevan ulkomaalaisen on poistuttava Venäjältä viisuminsa voimassaoloajan umpeutumisen jälkeen (Federatiivinen laki N 115/ 25.7.2002, 5. §. 2 momentti).

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 18.8 §:n 1.1. momentin mukaan ulkomaalainen, joka laiminlyö Venäjältä poistumismääräystä (viisumin mukaisen) oleskeluajan päättymisen jälkeen, rangaistaan hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 2000–5000 ruplaa, ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä.

Jos HRK:n 18.8 §:n 1.1. momentissa mainittu lainrikkomus on tehty Moskovassa, Pietarissa, Moskovan alueella tai Leningradin alueella, rangaistaan hallinnollisella sakolla 5000–7000 ruplaa ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta (HRK 18.8 §, 3. momentti).

Esimerkki hallinnollisesta lainrikkomusasiasta dnro 5-808/2018 (HRK 18.8 § 3.1. momentti): suomalainen mies tuli Pietariin Venäjälle viisumin perustella. Viisumin voimassaolon päätyttyä hän ei kuitenkaan poistunut Venäjältä. Tuomioistuimessa todetaan miehen syyllistyneen lainrikkomukseen ja hänet tuomitaan maksamaan 5000 ruplan suuruinen sakko mutta ei karkoteta Venäjältä.

3.3.2 Tupakointi

Venäjällä tupakointia julkisilla paikoilla rajoitetaan laissa ja lain rikkomisesta säädetään hallinnollinen vastuu.

Federatiivisen lain N 15/23.2.2013 12 §:n 1. momentin mukaan Venäjällä tupakointi on kielletty

- oppilaitosten ja päiväkotien tiloissa ja niiden alueilla

- valtionvirastoissa, sosiaalipalvelutiloissa
- junissa, aluksissa, lentokoneissa ja kaikentyypisissä julkisissa liikennevälineissä sekä lähi- ja kaukojunien laitureilla
- lento-, rautatie- ja bussiasemilla ja satamissa sekä alle 15 metrin päässä rautatie-, lento-, bussiasemien, satamien ja metroasemien sisäänkäynnistä (ulkotiloissa)
- kulttuuri- ja urheilukompleksien, uimarantojen, lasten leikkipaikkojen ja sairaaloiden alueilla
- ravintoloissa, baareissa, kahviloissa, hotelleissa ja kauppahalleissa
- huoltoasemilla
- asuinrakennuksissa, hisseissä ja yleisissä tiloissa.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 6.24 §:n 1. momentin mukaan tupakointi julkisissa liikennevälineissä, kouluissa, virastorakennuksissa, asuinrakennusten porraskäytävissä, rautatieasemilla ja uimarannoilla rangaistaan hallinnollisella sakolla 500–1500 ruplaa.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 6.24 §:n 2. momentin mukaan tupakointi leikkikentillä, rangaistaan hallinnollisen sakolla 2000–3000 ruplaa.

Suomessa on voimassa tupakkalain 549/2016, jonka 10 luvun mukaan tupakoida ei saa yleisön, asiakkaiden tai työntekijöiden käytössä olevissa sisätiloissa, oppilaitosten ja päiväkotien sisä- tai ulkotiloissa sekä ravintoloissa, baareissa, kahviloissa ja klubeissa (jos tupakoitsijoille ei ole varustettua tilaa). Tupakkalain 74 §:n mukaan tupakointi on kielletty myös yksityisessä kulkuneuvossa silloin, kun kyydissä oleskelee alle 15-vuotias, mutta kielto ei koske kulkuneuvossa olevaa asuintilaa.

Suomessa ja Venäjällä tupakan myynti alle 18-vuotiaille on kielletty. Tupakkatuotteet eivät saa markkinoida ja kaupoissa tupakkatuotteet eivät saa olla näkyvillä. (Tupakkalaki 549/2016 53, 68, 71. §; Federatiivinen laki N 15/23.2.2013 16, 19, 20. §.)

3.3.3 Alkoholin juominen

Venäjällä myös alkoholin juomista julkisilla paikoilla rajoitetaan laissa ja lain rikkomisesta säädetään hallinnollinen vastuu.

Federatiivisessa laissa (N 171, marraskuulta 1995) on määritelty alkoholin tuotanto ja liikevaihto säännöt Venäjällä sekä alkoholinkäytön säännöt Venäjällä.

Federatiivinen lain N 171/22.11.1995 16 §:n 6 momentin mukaan Venäjällä alkoholin juominen on kielletty seuraavissa paikoissa:

- oppilaitosten ja päiväkotien tiloissa ja niiden alueilla
- lääkintälaitoksissa ja sairaaloiden alueilla
- urheilukentillä (stadionilla)
- tukku- ja vähittäismyyntimarkkinoilla
- kaikkentyyppisissä julkisissa liikennevälineissä sekä pysähdyspaikoilla
- lento-, rautatie- ja bussiasemilla ja satamissa
- puistoalueilla, luonnonsuojelualueilla ja aukioilla
- lasten leikkipaikkojen alueilla
- asuinrakennusten hisseissä ja yleisissä tiloissa.

Federatiivinen lain N 171/22.11.1995 2 §:n 7 momentin mukaan juoma, joka sisältää yli 0,5 tilavuusprosenttia alkoholia, lasketaan alkoholijuomaksi. Laki alkoholijuomat jaetaan seuraaviin tyypeihin: vodkaan, konjakkiin, viiniin, hedelmäviiniin, väkevään viiniin, kuohuviiniin (samppanjaan), viinijuomaan, olueen, siideriin, päärynäsiideriin, hunajajuomaan (simaan). (Federatiivinen laki N 171/22.11.1995, 2 §. 7, 10–12.6, 13.1. momentti.)

Alkoholin juomisesta julkisilla paikoilla, kuten puistoissa tai koulujen ja päiväkotien lähellä, rangaistaan hallinnollisella sakolla 500–1500 ruplaa (HRK 20.20 §. 1. momentti).

Esiintymisessä julkisilla paikoilla kuten kaduilla, stadionilla, puistoissa, julkisissa kulkuneuvoissa ja muissa julkisissa paikoissa päihtymystilassa, joka loukkaa ihmisarvoa, rangaistaan hallinnollisella sakolla 500–1500 ruplaa tai 15 vuorokauden mittaisella hallinnollisella arestilla (HRK 20.21 §).

Suomessa, toisin kuin Venäjällä, alkoholijuomien nauttimisen puistossa tai muussa verrattavassa paikassa ei ole kiellettyä, jos nauttiminen ja siihen liittyvä oleskelu ja käyttäytyminen eivät estä tai rajoita kohtuuttomasti muiden oikeutta käyttää paikkaa varsinaiseen tarkoitukseen. Suomen poliisi voi kieltää alkoholijuomien nauttimisen yleisellä paikalla, jos se on tarpeen yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi. (Järjestyslaki 4.§. 2 momentti; Alkoholilaki 85 §.)

Suomessa järjestyslain 4.§ 1 momentin mukaan alkoholin nauttiminen yleisellä paikalla taajamassa on kiellettyä. Alkoholia ei myöskään saa nauttia rajanylityspaikalla tai julkisen liikenteen kulkuneuvossa.

3.3.4 Liikennesäännöt

Venäjän hallituksen määräyksessä (N 1090, lokakuulta 1993) on määritelty liikennesäännöt ja liikennemerkit Venäjällä. Liikennesäännöt ovat voimassa koko Venäjän alueella. Määräyksessä käsitellään muun muassa kuljettajien ja jalankulkijain velvollisuudet. Yleensä Venäjällä liikennemerkit sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Liikennesääntöjen noudattamista valvovat Venäjän sisäasiainministeriö (liikennepoliisi), Venäjän puolustusministeriö (sotilaspoliisi) ja Venäjän kansalliskaarti. (Venäjän federaation hallituksen määräys N 716/19.8.2013.)

Suomessa liikennesäännöt sisältyvät tieliikennelakiin (10.8.2018/729) ja liikennemerkit tieliikenneasetukseen (328/1994). Venäjällä ja Suomessa on oikeanpuoleinen liikenne ja liikennemerkit on jaettu samoihin ryhmiin: varoitusmerkkeihin, etuajo-oikeus- ja väistämismerkkeihin, kiello- ja rajoitusmerkkeihin, määräysmerkkeihin, ohjemerkkeihin, opastusmerkkeihin ja lisäkilpiin. Lisäksi liikennemerkkien muodot ja kuviot ovat pääosin samanlaisia. Suomalaisen varoitusmerkin sekä kiello- ja rajoitusmerkin reunat ovat punaiset ja keskiosa on keltainen. Venäjällä samoihin ryhmiin kuuluvien merkkien osalta keskiosa on valkoinen. Kuvissa 3 ja 4 on esitetty liikennemerkkien eroja Suomen ja Venäjän välillä.

Kuva 3. Kaksisuuntainen liikenne

Kuva 4. Pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten

Wienissä 8.11.1968 tehtiin tieliikennettä koskeva yleissopimus, jonka Suomi ratifioi 15.2.1985 ja joka tuli voimaan 1.8.1986 (Tieliikennettä koskeva Wienin yleissopimus 1986, 1. §). Neuvostoliitto allekirjoitti ja ratifioi sopimuksen vuonna 1974 (Vienna Convention on Road Traffic/8.11.1968). Venäjä Neuvostoliiton valtioseuraajana liittyi Wienin tieliikenteen yleissopimukseen vuonna 1993 (Venäjän federaation perustuslaki 1993, 67.1. §).

Venäjä ja Suomi ovat tieliikennettä koskevan Wienin yleissopimuksen osapuo-
lia ja sellaisina tunnustavat toistensa kansalliset tai kansainväliset ajokortit
(Tieliikennettä koskeva Wienin yleissopimus 1986, 41. §.) Toisin sanoen ul-
komaisella matkailijalla on oikeus kuljettaa ajoneuvoa toisessa maassa kan-
sallisen tai kansainvälisen ajokorttinsa perusteella.

Venäjän alueella väliaikaisesti oleskelevilla ulkomaalaisilla matkailijoilla on
oikeus kuljettaa ajoneuvoja ulkomaisten kansallisten tai kansainvälisten ajo-
korttien perusteella, jos he eivät harjoita yrittäjyyttä tai muuta työtoimintaa Ve-
näjän alueella (Venäjän federaation liikenneturvallisuuslaki N 196/10.12.1995,
25. §. 12–13 momentti).

Esimerkki hallinnollisesta lainrikkomusasiasta dnro 12-9/2018 (12-142/2017)
(HRK 12.7 § 1. momentti): Suomalainen mies sai sakkorangaistuksen auton
ajamisesta Venäjällä suomalaisen kansallisen ajokortin nojalla. Tuomari ku-
mosi kuitenkin rangaistuksen, sillä Venäjä on osapuolena Wienin yleissopi-
muksessa (1968) ja suomalaisella matkailijalla oli sen vuoksi oikeus ajaa au-
tolla suomalaisen kansallisen ajokortin perusteella.

Vuonna 2009 Venäjä liittyi Green Card (vihreä kortti) -järjestelmään, mikä helpotti suomalaisten autoilijoiden matkustamista Venäjän ja Suomen välillä. Venäjälle matkustavalla suomalaisella autoilijalla on oltava mukanaan vihreä kortti, joka vahvistaa vakuutuksen voimassaolon omassa vakuutusyhtiössään. (Liikennevakuutuskeskus s.a.; Suomen ulkoministeriö s.a.; Green Card Bureaux 2020.)

Ajoneuvon kuljettajalla on oltava mukanaan ajokortti ja ajoneuvon rekisteröintiasiakirjat. Poliisien pyynnöstä nämä asiakirjat on esitettävä tarkastettaviksi. (Venäjän liikennesäännöt 2.1.1 §; Suomen ulkoministeriö s. a.)

Taajamissa ajoneuvojen sallitaan liikkuvan enintään 60 km:n tuntinopeudella, taajaman ulkopuolella moottoriteillä sallitaan enintään 110 km:n tuntinopeus muilla teillä enintään 90 km/h. (Venäjän liikennesäännöt 10.2,10.3. §.)

Ajoneuvon, jossa työjarrujärjestelmä tai ohjaus ei toimi, ajovalot ja takavalot eivät pala pimeällä tai huonon näkyvyyden oloissa tai jossa kuljettajan puoleinen tuulilasinpyyhkijä ei sateen tai lumen aikana toimi, kuljettaminen on kielletty. (Venäjän liikennesäännöt 2.3.1. §.)

Venäjän liikennesääntöjen 2.7. §:n mukaan kuljettaja ei saa

- ajaa ajoneuvoa päihtyneenä
- siirtää ajoneuvon hallinta henkilöille, jotka ovat päihtyneinä tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena, sairaina tai väsyneinä
- siirtää ajoneuvon hallinta henkilöille, joilla ei ole ajokorttia vastaavan luokan tai alaluokan ajoneuvon ajamisoikeuteen
- käyttämästä ajon aikana puhelinta, jota ei ole varustettu teknisellä laitteella, joka mahdollistaa puhelinkeskustelun käsiä käyttämättä.
- vaarallinen ajaminen, kuten kaistanvaihto vilkkaassa liikenteessä, kun kaikki kaistat ovat käytössä tai voimakas jarrutus, jos tällaista jarrutusta ei vaadita tieliikenneonnettomuuden estämiseksi.

Liikennesääntöjen rikkomisesta Venäjällä säädetään hallinnollinen vastuu.

Taulukko 1. Liikennelainrikkomukset (HRK 12 §).

Pykälä	Lainrikkomus	Rangaistus
12.3	1. Ajoneuvon ajaminen ilman autoa vaadittuja asiakirjoja.	varoitus tai sakko 500 ruplaa
	2. Ajoneuvon ajaminen ilman auton vakuutusta (vihreä kortti).	varoitus tai sakko 500 ruplaa
12.6	Turvavöiden tai moottoripyöräkypärien käyttöä koskevien sääntöjen rikkominen.	sakko 1000 ruplaa
12.7	Ajoneuvon ajaminen ilman ajo-oikeutta.	sakko 5000–15000 ruplaa
12.8	1. Humalassa ajaminen, jos tämä ei sisällä rikosoikeudellisesti rangaistavaa tekoa. (Rattijuopumus)	sakko 30 000 ruplaa ja ajokielto 1,5–2 vuotta
	2. Ajoneuvon luovuttaminen humalaiselle henkilölle kuljettavaksi, jos tämä ei sisällä rikosoikeudellisesti rangaistavaa tekoa.	sakko 30 000 ruplaa ja ajokielto 1,5–2 vuotta
	3. Humalassa ajaminen ajo-oikeudetta tai ajokiellon aikana, jos tämä ei sisällä rikosoikeudellisesti rangaistavaa tekoa.	aresti 10–15 vuorokautta tai sakko 30 000 ruplaa
12.9	2. Ajoneuvon vahvistetun nopeuden ylittäminen yli 20 km/h, mutta enintään 40 km/h.	sakko 500 ruplaa
	3. Ajoneuvon vahvistetun nopeuden ylittäminen yli 40 km/h, mutta enintään 60 km/h.	sakko 1000–1500 ruplaa
	4. Ajoneuvon vakionopeuden ylittäminen yli 60 km/h, mutta enintään 60 km/h.	sakko 2000–2500 ruplaa tai ajokielto 4–6 kuukautta
	5. Ajoneuvon vakiintuneen nopeuden ylitys yli 80 km/h.	sakko 5000 ruplaa tai ajokielto 6 kuukautta
	6. Toistuvasta tämän pykälän 3 momentin mukaisesta teosta	sakko 2000–2500 ruplaa
	7. Toistuvasta tämän pykälän 4 ja 5 momentin mukaisesta teosta.	ajokielto 1 vuotta tai sakko 5000 ruplaa
12.10	1. Pysähtyminen tai pysäköinti rautatien tasoristeyksessä sekä ajaminen rautatien tasoristeykseen, kun ajo on kielletty	sakko 1000 ruplaa tai ajoneuvon ajokielto 3–6 kuukautta
	2. Rautatien tasoristeyksen kautta kulkua koskevien sääntöjen rikkominen	sakko 1000 ruplaa
	3. Toistuvasta tämän pykälän 1 momentin mukaisesta teosta.	ajokielto 1 vuotta
12.12	1. Punaista päin ajaminen tai liikenteenohjain kieltomerkin huolimatta.	sakko 1000 ruplaa
12.19	Ajoneuvojen pysäyttämistä tai pysäköimistä parkkeerausta koskevien sääntöjen rikkominen.	sakko 500 ruplaa
12.29	Jalankulkijan tai ajoneuvon matkustajan liikennesäännöistä rikkominen.	sakko 500 ruplaa
12.36.1	Kuljettajan puhelimen käyttö ajoneuvon ollessa liikkeessä, jota ei ole varustettu teknisellä laitteella, joka mahdollistaa puhelut ilman käsien käyttöä.	sakko 1500 ruplaa

Taulukossa 1 on esitetty useita HRK:n lukuun 12 liittyviä lainrikkomuksia.

Liikenneterikkomukset on säännelty Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 12 luvussa. Suomessa huomattava ylinopeus ja rattijuopumus katsotaan rikoksiksi, joista on säädetty rikoslain 23 luvussa.

3.4 Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksissa säädetyt suomalaismatkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet

Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 2.6 §:n mukaan ulkomaan kansalaisilla on samat oikeudet, ja he kantavat saman vastuun hallinnollisesta rikkomuksesta kuin Venäjän kansalaiset. Näin ollen rikkomuksesta voidaan tuomita myös ulkomaan kansalaisia ja ulkomaalaisia oikeushenkilöitä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 24.2 §:n 1. momentin mukaan maan virallinen kieli on venäjän kieli, ja sen vuoksi kaikki viralliset dokumentit tulee täyttää venäjän kielellä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 24.2 §:n 2. momentin mukaan hallinnollisen lainrikkomuksen käsittelyyn osallistuvilla henkilöillä, jotka eivät osaa virallisen kieltä, on oikeus puhua ja antaa selityksiä, tehdä esityksiä ja valituksia äidinkielellä sekä on oikeus käyttää tulkin palveluja.

Edellä mainittujen säännösten perusteella suomalaismatkustajalla on oikeus puhua ja antaa selityksiä suomeksi sekä on oikeus käyttää tulkin palveluja.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 25.1 §:n 1. momentin mukaan henkilöllä, jota vastaan on vireillä hallinnollisen rikkomuksen tuomioistuinkäsittely, on oikeus tutustua kaikkiin asian materiaaleihin, antaa selityksiä, esittää todisteita, esittää vetoamuksia ja vastaväitteitä, saada puolustusasianajajan apua.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 28.2 §:n 4. momentti mukaan henkilölle, jota vastaan on vireillä hallinnollisen rikkomuksen oikeuskäsittely, on annettava mahdollisuus tutustua hallinnollisen lainrikkomuksen pöytäkirjaan. Mainitulla henkilöllä on oikeus antaa pöytäkirjaan liitettyjä selityksiä ja kommentteja pöytäkirjan sisällöstä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 28.2 §:n 6. momentissa säädetään, että henkilölle, jota vastaan on nostettu kanne hallinnollisesta rik-

komuksesta, annetaan kopio hallinnollista rikkomusta koskevasta pöytäkirjasta kuittausta vastaan.

Esimerkki hallinnollisesta lainrikkomusasiasta dnro 12-73/2019 (HRK 11.29 § 1. momentti): Mies sai sakkorangaistuksen hallintolain rikkomisesta. Hän valitti päätöksestä. Oikeudenistunnon aikana todettiin, että miehellä on Suomen kansalaisuus ja hän ei osaa venäjän kieltä, mutta kääntäjää ei ole kutsunut. Lisäksi todettiin, että pöytäkirja lähetettiin miehelle ilman käännöstä suomeksi. Miehen oikeutta antaa selityksiä omalla äidinkielellä pöytäkirjan laatimisesta oli loukattu. Tämä oli yksi syy hallinnollisen lainrikkomusasian päättämiseen. Tuomari kumosi sakkorangaistuksen ja lopetti hallinnollisen lainrikkomusasian käsittelyn.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 25.1 §:n 3. momentin mukaan tuomarilla tai virkamiehellä on oikeus määritellä, onko henkilön pakko olla läsnä asian käsittelyssä, jos henkilö vastaan on vireillä hallinnollisen rikkomuksen tuomioistuinkäsittely.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 32.2 §:n 1.1. momentin mukaan ulkomaalaiselle määrätty hallinnollinen sakko on pakko maksaa samanaikaisesti hallinnollisen karkotuksen Venäjältä kanssa, viimeistään seuraavana päivänä sen jälkeen, kun asianomainen päätös on tullut voimaan.

4 TUTKIMUSMENETELMÄ

Opinnäytetyöni toteutetaan toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tuloksena tulee oikeusopas. Toiminnallinen opinnäytetyö on yksi opinnäytetyön tyypeistä. (Vilkka & Airaksinen 2003, 51.)

Toiminnallinen opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: tuotos ja työstöprosessin raportti. Raportti on selkeä teksti, josta voi selvittää, mitä, miksi, miten ja millainen oli työprosessi sekä millaisia tuloksia ja johtopäätöksiä on tehty. Tavallisen toiminnallisen työn tuotos on usein opas, esite, portfolio tai muu konkreettinen tuote. (Vilkka & Airaksinen 2003, 65.)

Tämän työn tulos on oikeusopas, josta on hyötyä toimeksiantajalle ja kaikille Venäjällä matkaileville suomalaisille. Oikeusoppaaseen kerätään tietoja Venä-

jän hallinnollisten rikkomusten säännöstöstä sekä suomalaismatkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet Venäjällä, joista säädetään hallinnollisessa säännöstössä. Raportissa kuvataan vaiheet, joiden kautta lopputulokseen päästiin.

Tässä toiminnallisessa opinnäytetyössä käytetään laadullista tiedonkeruumenetelmää. Minun mielestäni tämä menetelmä antoi asiaankuuluvia ja riittäviä tietoja tutkimukseen. Laadullista tutkimusta käytetään pääasiassa silloin, kun ilmiötä ei tunneta, eli toisin sanoen ei ole teoriaa, joka voi selittää tutkittavaa ilmiötä, ja tutkija tahtoo ymmärtää ilmiötä. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on saada ymmärrys ilmiöstä eli vastaus kysymykseen "Mistä on kyse?". (Kananen 2014, 16.)

Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, joka keskittyy tietojen ymmärtämiseen, selittämiseen ja tulkinnan antamiseen. Laadullinen (kvalitatiivinen) tutkimus on syvällisen, yksityiskohtaisen tiedon hankkimista tutkimuksen aiheesta. (Kananen 2014, 17–19.) Laadullisia tutkimusmenetelmiä on useita. Käytettävä menetelmä riippuu siitä, mitä yritetään saavuttaa. Havainnoinnin, kyselyn ja haastattelun lisäksi erilaisiin dokumentteihin perustuva tieto ovat yleisimmät laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmät. (Tuomi & Sarajarvi 2009, 71.)

Haastattelu voi olla lomakehaastattelu, teemahaastattelu tai syvähaastattelu, eli haastattelulla on monta muotoa. Haastattelun aikana kerättyjen tietojen avulla voidaan paremmin ymmärtää aihetta tai ongelmaa. (Kananen 2014, 70.)

Tutkimuksen tiedonkeruulähteinä voi käyttää myös monia kirjallisia materiaaleja. Materiaalit voivat olla verkkosivuja ja erilaisia dokumentteja, kuten kirjoja, tilastoja ja asiakirjoja. (Kananen 2014, 90–91.)

Suurin osa materiaalista, joita työssäni käytin, on otettu Venäjän tietopankkiohjelmista (ConsultantPlus ja Garant), jotka sisältävät lainsäädäntöä, koodikseja ja oikeudellista kirjallisuutta. Monet oikeuskirjallisista lähteistä ja lainsäädäntölähteistä, joita opinnäytetyössäni käytän, ovat venäjänkielisiä.

Tutkimuksessa on tärkeää pysyvyys ja syvyys, eikä materiaalin ja informanttien lukumäärä. Aineiston koko ja informanttien lukumäärä eivät vaikuta tutki-

mustulosten laatuun. Laatu riippuu tietojen keruun ja analyysin syvyydestä. (Kananen 2014, 95.)

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa tietojen kerääminen ja analysointi tapahtuu samanaikaisesti (Metsämuuronen 2006, 122). Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä, jota käytetään laadullisen tutkimuksessa. Sisällönanalyysiä voidaan käyttää dokumenttien objektiiviseen analysointiin. Sisällönanalyysi on tekstianalyysia. Sisältöanalyysin tavoitteena on luoda selkeää ja johdonmukaista tietoa epäyhtenäisestä materiaalista, jotta voi tulkita ja tehdä johtopäätöksiä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 93, 103–104, 108.)

5 TUTKIMUKSEN TYÖVAIHEET

Ajatus koota opas suomalaisille turisteille syntyi Venäjän rajalla, kun olin todistamassa tilannetta, jossa suomalainen turisti ei ymmärtänyt, mitä tullivirkailijat häneltä halusivat. Tilanne oli seuraava: turisti ei ymmärtänyt, miksi hän ei voinut kuljettaa rajan yli 4 litraa viiniä mukanaan. Tullivirkailija selitti, että lain mukaan vain 3 litraa alkoholia saa kuljettaa ilmoittamatta ja neljännessä litrasta on maksettava 10 euroa. Lisäksi tullivirkailija selitti matkailijalle, että kyseessä oli hallinnollisen lainrikkomus. Tapauksen jälkeen yritin löytää Internetistä tietoa Venäjän hallinnollisista lainrikkomuksista suomeksi. Aiheesta löytyi vain vähän tietoa.

Aloitin työn etsimällä yritystä, joka olisi kiinnostunut tutkimuksestani. Löysin suomalaisen matkailuyrityksen Kymenmatkat Oy, joka sijaitsee Kotkassa. Yrityksen asiakkaat ostavat usein pakettimatkoja Venäjälle.

Syyskuun ja lokakuun 2020 aikana keräsin sudact.ru-verkkosivun kautta tietoja tapauksista, joissa Suomen kansalaiset olivat rikkoneet hallinnollisten lainrikkomusten säännöstöä vuosina 2017–2020. Sudact.ru on Venäjän valtion automaattinen järjestelmä, johon tallennetaan Venäjän federaation tuomioistuinten antamat päätökset. Kirjoitin verkkosivun hakuriville fraasit "Suomen kansalainen", "hallinnollinen lainrikkomusasia" ja "2017–2020". Tulokseksi sain yli sata tuomioistuimen päätöstä. Tutkin päätöksiä ja päädyin siihen, että suurin osa niistä liittyy hallinnollisiin lainrikkomuksiin, kuten HRK 16.1 § 2. momentti, HRK 16.2 § 1 momentti, HRK 16.3 § ja HRK 18.8 §.

5.1 Haastattelu

Työsuunnitelmani toteutukseen kuului puolistrukturoitu matkailuyrityksen johtajan sähköpostihaastattelu. Mietin kysymykset etukäteen. Haastattelun kysymystyyppi oli avoin kysymys, joka ei rajoita vastaajan vastauksia. Avoimet kysymykset ovat vapaamuotoisia kysymyksiä, jotka antavat haastateltavalle vapauden ilmaista kaiken tietonsa, kokemuksensa ja ajatuksensa. (Kananen 2014, 79–85.) Ennen haastattelua tutkija valmistelee teemahaastattelurungon ennakkotietojensa perusteella (Kananen 2014, 78). Laadin haastattelurungon ja lähetin sen matkailuyrityksen johtajalle sähköpostilla lokakuun 2020 alussa. Pandemian aikana päätin suorittaa haastattelun sähköpostitse. Johtajan vastaukset tulivat minulle viikon aikana.

Yrityksen johtaja toi haastattelussa esiin, että suomalaiset turistit ovat kiinnostuneita erilaisista asioista, kuten ”museoista, nähtävyyksistä, aktiviteeteistä, hotelleista, turvallisuudesta, miten Venäjälle matkustetaan omalla autolla, paljonko maksaa puhelut Suomeen, mitä kannattaa ostaa, mitä kannattaa tuoda tuliaisiksi, paljonko maksaa taksi, miten kulkea metrolla, miten pitkä matka lentoasemalta/juna-asemalta on keskustaan/hotellille, miten paljon sillä maksetaan palkkaa, mikä on veroprosentti, onko Venäjällä arvonlisäveroa”.

Kysymykseen, mitä Venäjän lait kiinnostavat suomalaisia turisteja, sain vastauksen: ”Turisteja kiinnostaa eniten vakuutusasiat, matkavakuutus ja missä tilanteissa se korvaa. Omalla autolla matkustavat kyselevät aina liikennevakuutuksista ja kaskovakuutuksesta sekä vihreästä kortista. Tullimääräykset, alkoholilainsäädäntö, rajamuodollisuudet, saako rajalla kuvata, saako rajalueelle mennä”.

Yrityksen johtaja toi esiin, että suomalaiset kokevat venäläisen lainsäädännön erittäin vaikeana. Etenkin yksityisten suomalaisten on vaikea löytää tai saada tietoa tai ymmärtää Venäjän lakeja.

Yrityksen johtajan haastattelun lisäksi ja hänen luvallaan otin yhteyttä hänen asiakkaisiinsa ja lähetin heille haastattelulomakkeet sähköpostitse. Pandemian aikana sähköinen lomakehaastattelu pidettiin sopivana menetelmänä. Lomakehaastattelussa kysymykset olivat avoimet. Lomake luotiin Webropol-ohjelmistolla. Tämä ohjelmisto valittiin sen selkeyden ja helppokäyttöisyyden vuoksi. Lisäksi Webropol-ohjelmisto on tuttu ohjelmisto minulle. Haastattelut

toteutettiin lokakuussa 2020. Osallistuminen haastatteluun oltiin vapaaehtoista ja anonyymiä. Kahden viikon kuluessa sain seuraavat vastaukset:

Kysymykseen, mitä lakia koskevia ongelmia matkailijat ovat kohdanneet Venäjällä, sain vastaukset: osalla vastaajista ei ollut mitään ongelmia, mutta yksi vastaaja toi esiin liikenne rikkomuksen (ylinopeus) ja toinen vastaaja toi esiin rajalla esiintyneet alkoholiin liittyvät ongelmat.

Kysymykseen, mitkä Venäjän lakeja koskevat asiat matkailijat kiinnostavat, sain vastaukset: osalla vastaajista kiinnostavat alkoholilainsäädännöstä sekä tullisäädännöksestä ja yksi vastaaja kiinnostaa rajan koskevia laista.

Kysymykseen, millaisena kokevat venäläisen lainsäädännön, sain vastaukset: ”Vaikea löytää tietoa lainsäädännöstä. Erittäin vaikeana. Hankalana ja sitä on vaikea ymmärtää”.

Haastattelut analysoin kvalitatiivisesti. Haastattelujen aikana kerättyä aineistoa käsiteltiin luottamuksellisesti. Haastattelut antoivat minulle lisätietoa tutkitusta ilmiöstä, nimittäin, että suomalaiset matkustajat ovat kiinnostuneita tullilainsäädännöstä, alkoholilainsäädännöstä ja liikennelainsäädännöstä. Kävi myös ilmi, että matkustajien on melko vaikea löytää tietoa Venäjän lainsäädännöstä.

5.2 Päiväkirja

Koko opinnäytetyön tekimisen ajan pidin päiväkirjaa tietokoneella ja kirjoitin siihen tutkimukseeni liittyviä tietoja, kuten lähteitä, otteita laeista, koodeksista ja asetuksista sekä muita tärkeitä tietoja. Opinnäytetyöpäiväkirja on persoonallinen asiakirja, johon voi kirjoittaa ajatuksia, tuntemuksia, suunnitelmia, ideoita, pohdintaa, tavoitteita, ongelmia ja muita tapahtumia opinnäytetyön kirjoittamisen ajalta. (Vilka & Airaksinen 2003, 20.)

5.3 Oikeusopas

Lopputuloksessa oppaasta tulee digikirja, joka perustuu minun opintonäytetyöhöni ja joka sisältää kaikki asiat, mitä tässä työssä on kerrottu. Oppaassa tulee olemaan tekstin lisäksi myös aiheeseen liittyvät kuvat. Tekstin järjestys

oppaassa on melko samalainen kuin tässäkin työssä. Oppaan tekstissä käytetään kohderyhmään sopivaa ja sisältöä vastaavaa kirjoitustyyliä. Tekstiä kirjoitettaessa on otettava huomioon kohderyhmän ikä, asema ja tietämys aiheesta, opas tarkoitus ja erityisluonne. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 129.)

Oikeusopas tulee koostumaan kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa on teksti, joka kertoo, mitä suomalaisten matkailijoiden pitää tietää ennalta. Toisessa osassa kerrotaan, mitä rajan ylityksessä tapahtuu ja mitä tärkeitä asioita pitää tietää. Kolmannessa osuudessa kerrotaan, mitä lakeja matkustajien pitää noudattaa Venäjällä.

Oikeusopas on liitteenä 2 tässä opinnäytetyössä. Opas sisältää 11 sivua sekä sisällysluettelon, kannen ja kuvaluettelon.

6 POHDINTA

Suomalaiset matkustajat vierailevat usein Venäjällä ja kaikille Venäjälle suomalaismatkailijoille on erittäin tärkeää tietää ja ymmärtää omat oikeutensa ja velvollisuutensa.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli nostaa suomalaisten matkailijoiden tietämystä omasta oikeusturvastaan Venäjällä.

Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tuloksena tuli oikeusopas. Se on hyötyä toimeksiantajalle ja kaikille Venäjällä matkaileville suomalaisille. Oikeusoppaaseen kerätiin tietoja Venäjän hallinnollisten rikkomusten säännöstöstä sekä suomalaismatkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet. Oikeusoppaan laatiminen laadullisilla tutkimusmenetelmillä onnistui ja tavoitteet saavutettiin.

Kirjoittaessani opinnäytetyötäni käytin venäjänkielistä oikeuskirjallisuutta ja lainsäädäntölähteitä ja eikä minulla ollut vaikeuksia ymmärtää tekstiä, koska äidinkieleni on venäjä. Käänsin itse kaikki kerätyt aineistot venäjän kieleltä suomen kielelle.

Opinnäytetyön prosessi oli mielestäni hyvä, mielenkiintoinen ja hyödyllinen.

Opinnäytetyössä kerroin, mitä hallinnollisen lainrikkomuksen tarkoitetaan Venäjällä ja miten se eroaa rikoksen Suomessa. Lisäksi kerroin, millainen rangaistus voidaan määrätä hallinnollisen lainrikkomuksen tekemisestä.

Myös opinnäytetyössä käsittelin, mistä vaiheesta koostuu Venäjän maahantulojärjestelmä sekä kerroin maahantulokortista, tulliselvityslomakkeesta, Venäjän tullivalvontajärjestelmästä, Venäjän rekisteröintisäännöstä, Venäjän ja Suomen liikennesäännöstä, Venäjän alkoholinkäytön säännöistä ja tupakointisäännöistä sekä niiden ero Suomen sääntöihin. Lisäksi kerroin, mitä oikeuksia suomalaisella turistilla on Venäjällä.

LÄHTEET

Alekseev, I. A., Beljevski, D. C., Habibulina, O. V., Shishkina, O. E., Svis-tunov, A. A., Stankevich, G. V., Trofimov M. S. & Zapko, M. I. 2018. Hallinto-oikeus. Moskova.

Alkoholilaki 1102/2017.

Demenkova, N. G., Ignatova, M. S. & Ctarikov, I. J. 2018. Hallinto-oikeus kaa-vioissa ja taulukoissa. Moskova.

Federatiivinen laki N 15/23.2.2013. Kansalaisten terveyden suojelusta ympä-ristön tupakansavulta ja tupakanpolton vaikutuksilta. WWW-dokumentti. Saa-tavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_142515/ [viitattu 1.11.2020].

Federatiivinen laki N 109/18.07.2006 Ulkomaalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden maahanmuuttorekisteröinnistä Venäjällä. WWW-dokumentti. Saa-tavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_61569/ [viitattu 14.10.2020].

Federatiivinen laki N 114/15.8.1996. Venäjän maahantulo ja maastalähtöä säätelevä laki. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://base.garant.ru/10135803/3e01a7fa47957b2f627d012fe630f5c6/> [viitattu 14.10.2020].

Federatiivinen laki N 115/25.07.2002. Ulkomaan kansalaisten ja kansalaisuu-dettomien henkilöiden oikeusasemaa säätelevä laki. WWW-dokumentti. Saa-tavissa: <https://base.garant.ru/184755> [viitattu 14.10.2020].

Federatiivinen laki N 171/22.11.1995. Laki alkoholijuomista ja alkoholin käytön rajoittamisesta. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8368/ [viitattu 4.11.2020].

Green Card Bureaux. 2020. List of Member Countries. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.cobx.org/article/45/gc-system-composed-green-card-bureaux-48-countries-participating-system> [viitattu 20.10.2020];

Hallinnollinen lainrikkomusasia dnro 5-1487/2018.

Hallinnollinen lainrikkomusasia dnro 5-808/2018.

Hallinnollinen lainrikkomusasia dnro 12-9/2018 (12-142/2017).

Hallinnollinen lainrikkomusasia dnro 12-73/2019.

HRK = Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksi. Federatiivinen laki N 195/30.12.2001. WWW-dokumentti. Saatavissa:

http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_34661/ [viitattu 12.10.2020].

Honkanen, M. 2001. Onnistu Venäjällä. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Järjestyslaki 27.6.2003/612.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Koistinen, J. 2010. Lyhytaikaisen vapaudenriiston perusteet Venäjällä. Idäntutkimus 3/2010. Saatavissa: <https://journal.fi/idantutkimus/issue/view/5509> [viitattu 14.10.2020].

Koistinen, J. 2012. Talousrikos Venäjällä. Oikeusvertaileva tutkimus yritystoiminnan talousrikosten rangaistavuuden alasta historiallisessa ja yhteiskunnallisessa kontekstissa Venäjällä ja Suomessa. Jyväskylä.

Kymenmatkat Oy. 2020. Yritysesittely. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kymenmatkat.fi/info/yritysesittely/> [viitattu 12.10.2020].

Liikennevakuutuskeskus. s.a. Vihreä kortti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.lvk.fi/autolla-ulkomaille/vihrea-kortti/#page-1781> [viitattu 12.10.2020].

Migachev, Y. I., Popov, L. L & Tikhomirov, S. V. 2010. Venäjän hallintooikeus. Moskova.

Popov, L. L., Studenikina, M. S. 2008. Hallinto-oikeus. Moskova.

Rajavartiolaitos. 2020. Rajanylitys. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.raja.fi/ohjeita/rajanylitys> [viitattu 12.10.2020].

Rikoslaki 19.12.1889/39.

Suomen tulli. 2019. Punaista ja vihreää vapuksi – matkustajaliikenteen puna-vihreä kaistajärjestelmä käyttöön 50 vuotta sitten. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tulli.fi/-/punaista-ja-vihreaa-vapuksi-matkustajaliikenteen-punavihrea-kaistajarjestelma-kayttoon-50-vuotta-sitten> [viitattu 2.11.2020].

Suomen tulli. 2020. Matkailijalle. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tulli.fi/henkiloasiakkaat/matkailijalle> [viitattu 2.11.2020].

Suomen ulkoministeriö. 2016. Matkalla Venäjällä. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://finlandabroad.fi/web/rus/ajankohtaista/-/asset_publisher/TV8iYvdcF3tq/content/matkalla-venajalla/384951 [viitattu 12.10.2020].

Suomen ulkoministeriö. s. a. Hyvä tietää. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://finlandabroad.fi/web/rus/hyva-tietaa> [viitattu 20.10.2020].

Tieliikennelaki 10.8.2018/729.

Tieliikennettä koskeva Wienin yleissopimus=Asetus tieliikennettä koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 30/1986.

Tilastokeskus. 2019. Ulkomaanmatkailu. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.stat.fi/til/smat/2019/smat_2019_2020-06-11_kat_001_fi.html [viitattu 5.10.2020].

Toivola, J. 2007. Rajat ylittävästä talousrikollisuudesta. Teoksessa Ruslex venäläistä lakia suomeksi. Joensuun yliopistopaino, 113–128.

Tuomi, J. & Sarajarvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Tullikoodeksi. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_215315/ [viitattu 14.10.2020].

Tupakkalaki 549/2016.

Venäjän federaation perustuslaki. 12.12.1993. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_28399/ [viitattu 12.10.2020].

Venäjän federaation hallituksen määräys N 413/16.8.2004. Maahantulokortti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://base.garant.ru/187302/> [viitattu 12.10.2020].

Venäjän federaation hallituksen määräys N 716/19.8.2013. Valvonnasta liikenneturvallisuuden alalla. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_150929/ea7d45c7c68c354331a0be47311a71bcd0edb2f0/ [viitattu 2.11.2020].

Venäjän federaation korkeimman oikeuden oikeuslaitos. 2019. Kertomus yleisen tuomioistuimen työstä hallintorikkomusten käsittelyssä vuoden 2019 aikana. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://cdep.ru/index.php?id=79&item=5258> [viitattu 12.10.2020].

Venäjän federaation liikenneturvallisuuslaki N 196/10.12.1995. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_8585/ [viitattu 2.11.2020].

Venäjän liikennesäännöt. Venäjän federaation hallituksen määräys N 1090/23.10.1993. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_2709/824c911000b3626674abf3ad6e38a6f04b8a7428/ [viitattu 20.10.2020].

Venäjän sisäasiainministeriö. 2019. Rikollisuuden ehdot Venäjällä tammikuu-joulukuu 2019. Moskova. WWW-dokumentti. Saatavissa: file:///C:/Users/shash/Downloads/Sostoyanie_prestupnosti_yanvary-dekabry_2019.pdf [viitattu 12.10.2020].

Venäjän Suurlähetystö Suomessa. 2020. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://helsinki.mid.ru/web/helsinki-fi/turistiviisumi> [viitattu 12.10.2020].

Venäjän tulli. 2020. Matkailijan muistilista. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://eng.customs.gov.ru/storage/folder_link/2019/12-31/VcPUG10W/Booklet_FCS_18_03_20.pdf [viitattu 12.10.2020].

Venäjän ulkoministeriö. 2020. Muistio ulkomaalaiselle. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.mid.ru/ru/useful_information [viitattu 12.10.2020].

Vienna Convention on Road Traffic/8.11.1968. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-B-19&chapter=11&Temp=mtdsg3&lang=en [viitattu 22.10.2020].

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus.

Vuorinen, K. 2006. Ulkomaalaisiin liittyvä lainsäädäntö Venäjällä. Teoksessa Nikula, J. (toim.) Katse Venäjän-suomalaisen Venäjä-tutkimuksen antologia. Helsinki: Gummerus Kirjapaino Oy, 379–411.

Haastattelujen kysymykset:

- Voitko kertoa oman nimen, taustatietosi, koulutuksen sekä kuinka kauan olet työskennellyt matkatoimistossa (vuosina)?
- Onko teillä asiakkaita, jotka ostavat viisumeja ja pakettimatkoja Venäjälle?
- Mitä tietoja suomalaiset turistit kysyvät Venäjältä?
- Mitä lakia koskevia ongelmia suomalaiset turistit kohtaavat Venäjällä?
- Mitkä Venäjän lakeja koskevat asiat kiinnostavat suomalaisia turisteja?
- Millaisena suomalaiset kokevat venäläisen lainsäädännön?

Lomakehaastattelu Venäjän laeista.

Mitä lakia koskevia ongelmia olette kohdanneet Venäjällä?

Mitkä Venäjän lakeja koskevat asiat teitä kiinnostaa?

Millaisena te koette venäläisen lainsäädännön?

Shashkina Natalia

VENÄJÄ

OIKEUSOPAS
VENÄJÄLLE
MATKUSTAVILLE

Sisällys

1.Ennen maahantuloa tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	2
2.Rajalla tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	3
3.Venäjällä tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö	7
	1

Rajalla tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Venäjän tullitarkastusasemilla sovelletaan kahden käytävän tullivalvontajärjestelmää (punainen ja vihreä käytävät). Matkailijat, joilla matkatavarat eivät sisällä ilmoitettavia esineitä, kävelevät vihreää käytävää pitkin. Lain näkökulmasta rajan ylittäminen tätä käytävää pitkin vastaa matkailijan suullista vahvistusta siitä, ettei hän kuljeta tulli-ilmoitettavia tavaroita. Tullivirkailija voi kuitenkin tarkistaa, mitä matkailija kantaa. Jos tullivirkailija tällöin havaitsee matkailijan kuljettavan tulli-ilmoitettavia tavaroita/tuotteita, on matkailija syyllistynyt lainrikkomukseen.

Saapuessaan Venäjälle maarajan kautta suomalaismatkailijoilla on oikeus kuljettaa henkilökohtaisia tavaroita ja muita tavaroita, joiden paino on maksimissaan 25 kg ja arvo enintään 500 euroa. Lentäen tullessaan suomalaisilla on oikeus tuoda tavaroita, joiden kokonaispaino on maksimissaan 50 kg ja arvo enintään 10 000 euroa. Jos nämä normit ylitetään, on tarpeen täyttää tulliselvityslomake, maksaa tullia ja veroa 30 % sallitun määrän ylittävän osan arvosta, mutta vähintään 4 € jokaista ylimääräistä painokiloa kohden.

Yli 18-vuotiailla matkustajilla on myös oikeus kuljettaa:

- tupakkatuotteita verovapaasti enintään 200 savuketta tai 50 sikaria tai 250 g tupakkaa ja
- alkoholia enintään 3 litraa ilmoittamatta tullivirkailijalle ja lisäksi 2 litraa ilmoittamalla ja maksamalla veroa 10 euroa litralta. Tämä sääntö koskee kaikkea alkoholia, sekä väkevää alkoholia että vähäalkoholisia juomia kuten siideriä.

Matkailijoilla on oikeus viedä Venäjän alueelta enintään 5 kg kalaa ja äyriäisiä sekä enintään 250 g sampikaviaaria alkuperäispakkauksessa, jonka hankkimisesta on oltava myymälän kuitti. Edellä mainitun kiintiön ylittäminen on kielletty.

Lisäksi matkailijat voivat viedä Venäjältä enintään 10 litraa polttoainetta kannettavassa säiliössä, eli yli 10 litran polttoaineen vienti yksittäisessä astiassa (muussa kuin auton polttoainesäiliössä) on kielletty.

Saapuessaan Venäjälle ja poistuessaan Venäjältä matkailijan on ilmoitettava seuraavat tavarat:

- Kulttuuriomaisuus
- Uhanalaiset kasvit ja eläimet
- Venäjän valtionpalkinnot
- Aseet ja niiden osat
- Lääkkeit, jotka sisältävät voimakkaita ja myrkyllisiä aineita, samoin kuin huumausaineita ja psykotrooppisia aineita sisältävät lääkevalmisteet.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.2 §:n 1. momentin mukaisesti tavaroiden ilmoittamatta jättäminen (määrämuotoisen tulli-ilmoituksen laiminlyönti), rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollinen sakko, jonka määrä on 1/2-2-kertainen kuin hallinnollisen rikkomuksen kohteena olevien tavaroiden arvo, ja tavaroiden takavarikointi tai ilman takavarikointia, tai
- hallinnollisen lainrikkomuksen kohteena olevien tavaroiden takavarikointi.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.3 §:n mukaan tavaroiden tuonti- Venäjälle ja (tai) Venäjältä vientikiellon ja (tai) rajoitusten noudattamatta jättäminen, rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollisella sakolla 1000-2500 ruplaa tai
- hallinnollisella sakolla 1000-2500 ruplaa ja takavarikoimalla hallinnollisen lainrikkomuksen kohteena olevat tavarat tai
- takavarikoimalla hallinnollisen lainrikkomuksen kohteet.

Valuuta

Matkailijoilla on oikeus tuoda Venäjälle ja viedä Venäjältä valuuttaa ilman ilmoitusta, jos määrä ei ylitä 10 000 USD:a (käteisen ja matkasekkien summa).

Rahainstrumentit kuten vekselit ja haltija-arvopaperit on ilmoitettava määrästä riippumatta.

Pankkikortilla olevaa rahaa ei tarvitse ilmoittaa, määrää ei ole rajoitettu.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.4 §:n mukaisesti yksityishenkilö, joka syyllistyy käteisvarojen ja (tai) rahainstrumenttien ilmoittamatta jättämiseen tai puutteelliseen ilmoittamiseen, rangaistaan seuraavilla tavoilla:

- hallinnollisella sakolla 1/2-2-kertaisesti ilmoittamaton rahamäärä ja (tai) rahainstrumentit tai
- takavarikoinnilla ilmoittamattomat käteisvarat ja (tai) rahainstrumentit.

Kuljetusväline

Suomalaismatkustajilla on oikeus tuoda Venäjälle väliaikaisesti, mutta enintään vuodeksi, henkilökohtaiseen käyttöön ajoneuvoja, jotka on rekisteröity ulkomaiden alueella, tullimaksuista vapautettuna.

Kun matkustaja saapuu Venäjälle omalla autolla, niin hänen pitää täyttää tulliselvityslomake ajoneuvon tuonnista Venäjälle. Tulliselvityslomake sisältää kuljettajan tiedot ja auton tekniset tiedot sekä ilmoitettavat tuodut tavarat. Lomake täytetään kahtena kappaleena. Tulliselvityslomake on säilytettävä koko matkan ajan ja palautettava tulliviranomaisille maasta poistuttaessa. Takaisin Suomeen ajoneuvon voi kuljettaa rajan yli vain Venäjälle auton tuonut henkilö.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.18 §:n 1. momentin mukaan väliaikaisesti maantuodun ajoneuvon Venäjältä palauttamisen määräajan (yksi vuosi tuontipäivästä) laiminlyönti, rangaistaan hallinnollisella sakolla 1000-2500 ruplaa ja ajoneuvojen takavarikolla.

Suomalaismatkustajilla ei ole oikeutta siirtää väliaikaisesti maahantuotua ajoneuvoa toiselle henkilölle maksamatta tulleja.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 16.24 §:n 2. momentin mukaan väliaikaisesti tuotujen ajoneuvojen nautintaoikeuden siirtäminen maksamatta tullia, rangaistaan hallinnollisella sakolla 1500-2500 ruplaa ja ajoneuvojen takavarikolla.

Venäjällä tapahtuva toiminta ja siihen liittyvä lainsäädäntö

Rekisteröinti Venäjällä

Ulkomaalaisen väliaikainen oleskelu Venäjällä määräytyy hänelle myönnetyn viisumin voimassaoloajan mukaan.

Ulkomaaisen matkailijan, joka oleskelee Venäjällä yli seitsemän arkipäivää, on rekisteröidyttävä Venäjän sisäasiainministeriön maahanmuuttoosioiden osastossa. Jos oleskelu Venäjällä kestää alle seitsemän päivää, ei rekisteröitymistä tarvita. Jos matkailija yöpyy hotellissa tai muussa majoitusliikkeessä, hotellin työntekijä hoitaa rekisteröintiasiat matkan kestosta riippumatta. Rekisteröintiä varten tarvitaan passi ja maahantulokortti. Rekisteröinti on voimassa vain siinä alueella, jolla se on tehty. Jos ulkomainen matkailija siirtyy toiseen paikkaan, hänen on rekisteröidyttävä siellä uudelleen seitsemän arkipäivän sisällä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 18.8 §:n momentin 1 mukaan maahantulon tai maassa oleskelun rikkominen sekä rekisteröintisääntöjen, liikkumis-, oleskelu- tai asuinpaikan valintasääntöjen, Venäjän alueen kautta läpikulun rikkominen rangaistaan hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 2000-5000 ruplaa, ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta.

Jos HRK:n 18.8 §:n 1. momentissa mainittu lainrikkomus on tehty Moskovassa, Pietarissa, Moskovan alueella tai Leningradin alueella, rangaistaan se hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 5000-7000 ruplaa ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta. (HRK 18.8 §, 3. momentti.)

Ulkomaan kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden oikeusasemaa säätelevä lain 5 §:n 2 momentin mukaan Venäjällä väliaikaisesti oleskelevan ulkomaalaisen on poistuttava Venäjältä viisuminsa voimassaoloajan umpeutumisen jälkeen.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 18.8 §:n 1.1. momentin mukaan ulkomaalainen, joka laiminlyö Venäjältä poistumismääräystä (viisumin mukaisen) oleskeluajan päättymisen jälkeen, rangaistaan hallinnollisella sakolla, jonka määrä on 2000-5000 ruplaa, ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä.

Jos HRK:n 18.8 §:n 1.1. momentissa mainittu lainrikkomus on tehty Moskovassa, Pietarissa, Moskovan alueella tai Leningradin alueella, rangaistaan hallinnollisella sakolla 5000-7000 ruplaa ja hallinnollisella karkotuksella Venäjältä tai ilman karkotusta (HRK 18.8 §, 3.1. momentti).

Tupakointi

Venäjällä tupakointia julkisilla paikoilla rajoitetaan laissa ja lain rikkomisesta säädetään hallinnollinen vastuu.

Venäjällä tupakointi on kielletty:

- oppilaitosten ja päiväkotien tiloissa ja niiden alueilla
- valtionvirastoissa, sosiaalipalvelutiloissa
- junissa, aluksissa, lentokoneissa ja kaikenkokoisissa julkisissa liikennevälineissä sekä lähi- ja kaukojunien laitureilla
- lento-, rautatie- ja bussiasemilla ja satamissa sekä alle 15 metrin päässä rautatie-, lento-, bussiasemien, satamien ja metroasemien sisäänkäynti-tiloissa (ulkotiloissa)
- kulttuuri- ja urheilukompleksien, uimarantojen, lasten leikkipaikkojen ja sairaaloiden alueilla
- ravintoloissa, baareissa, kahviloissa, hotelleissa ja kauppahalleissa
- huoltoasemilla
- asuinrakennuksissa, hisseissä ja yleisissä tiloissa.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 6.24 §:n 1. momentin mukaan tupakointi julkisissa liikennevälineissä, kouluissa, viristorakennuksissa, asuinrakennusten porraskäytävissä, rautatieasemilla ja uimarannoilla rangaistaan hallinnollisella sakolla 500-1500 ruplaa.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 6.24 §:n 2. momentin mukaan tupakointi leikkikentillä, rangaistaan hallinnollisella sakolla 2000-3000 ruplaa.

Alkoholin juominen

Venäjällä myös alkoholin juomista julkisilla paikoilla rajoitetaan laissa ja lain rikkomisesta säädetään hallinnollinen vastuu.

Venäjällä alkoholin juominen on kielletty seuraavissa paikoissa:

- oppilaitosten ja päiväkotien tiloissa ja niiden alueilla
- lääkintälaitoksissa ja sairaaloiden alueilla
- urheilukentillä (stadionilla)
- tukku- ja vähittäismyymälämarkkinoilla
- kaikentyyppisissä julkisissa liikennevälineissä sekä pysähdyspaikoilla
- lento-, rautatie- ja bussiasemilla ja satamissa
- puistoalueilla, luonnonsuojelualueilla ja aukioilla
- lasten leikki- ja leikkipaikkojen alueilla
- asuinrakennusten hisseissä ja yleisissä tiloissa.

Lain mukaan juoma, joka sisältää yli 0,5 tilavuusprosenttia alkoholia, lasketaan alkoholijuomaksi. Laki alkoholijuomista jaetaan seuraaviin tyyppisiin: vodkaan, konjakkiin, viiniin, hedelmäviiniin, väkevään viiniin, kuohuviiniin (samppanjaan), viinijuomaan, olueen, siideriin, päärynäsiideriin, hunajajuomaan (simaan).

Alkoholin juomisesta julkisilla paikoilla, kuten puistoissa tai koulujen ja päiväkotien lähellä, rangaistaan hallinnollisella sakolla 500-1500 ruplaa (HRK 20.20 § 1. momentti).

Esiintymisessä julkisilla paikoilla kuten kaduilla, stadionilla, puistoissa, julkisissa kulkuneuvoissa ja muissa julkisissa paikoissa päihtymistilassa, joka loukkaa ihmisarvoa, rangaistaan hallinnollisella sakolla 500-1500 ruplaa tai 15 vuorokauden mittaisella hallinnollisella arestilla (HRK 20.21 §).

Liikennesäännöt

Yleensä Venäjällä liikennemerkit sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle.

Liikennesääntöjen noudattamista valvovat Venäjän sisäasiainministeriö (liikennepoliisi), Venäjän puolustusministeriö (sotilaspoliisi) ja Venäjän kansalliskaarti.

Venäjällä ja Suomessa on oikeanpuoleinen liikenne ja liikennemerkit on jaettu samoihin ryhmiin: varoitusmerkkeihin, etuajo-oikeus- ja väistämismerkkeihin, kielto- ja rajoitusmerkkeihin, määräysmerkkeihin, ohjemerkkeihin, opastusmerkkeihin ja lisäkilpiin. Lisäksi liikennemerkkien muodot ja kuviot ovat pääosin samanlaisia. Suomalaisen varoitusmerkin sekä kielto- ja rajoitusmerkin reunat ovat punaiset ja keskiosa on keltainen. Mutta Venäjällä samoihin ryhmiin kuuluvien merkkien osalta keskiosa on valkoinen.

Venäjä ja Suomi ovat tieliikennettä koskevan Wienin yleissopimuksen osapuolia ja sellaisina tunnustavat toistensa kansalliset tai kansainväliset ajokortit. Toisin sanoen ulkomaisella matkailijalla on oikeus kuljettaa ajoneuvoa toisessa maassa kansallisen tai kansainvälisen ajokorttinsa perusteella.

Venäjän alueella väliaikaisesti oleskelevilla ulkomaalaisilla matkailijoilla on oikeus kuljettaa ajoneuvoja ulkomaisten kansallisten tai kansainvälisten ajokorttien perusteella, jos he eivät harjoita yrittäjyyttä tai muuta työtoimintaa Venäjän alueella.

Vuonna 2009 Venäjä liittyi Green Card (vihreä kortti) -järjestelmään, mikä helpotti suomalaisten autoilijoiden matkustamista Venäjän ja Suomen välillä. Venäjälle matkustavalla suomalaisella autoilijalla on oltava mukanaan vihreä kortti, joka vahvistaa vakuutuksen voimassaolon omassa vakuutusyhtiössään.

Liikennesäännöt

Ajoneuvon kuljettajalla on oltava mukanaan ajokortti ja ajoneuvon rekisteröintiasiakirjat. Poliisien pyynnöstä nämä asiakirjat on esitettävä tarkastettaviksi.

Taajamissa ajoneuvojen sallitaan liikkuvan enintään 60 km:n tuntinopeudella, taajaman ulkopuolella moottoriteillä sallitaan enintään 110 km:n tuntinopeus, muilla teillä enintään 90 km/h. muilla teillä enintään 90 km/h.

Ajoneuvon, jossa työjarrujärjestelmä tai ohjaus ei toimi, ajovalot ja takavalot eivät pala pimeällä tai huonon näkyvyyden oloissa, tai jossa kuljettajan puoleinen tuulilasinpyyhkijä ei sateen tai lumen aikana toimi, kuljettaminen on kielletty.

Venäjän liikennesääntöjen 2.7. §:n mukaan kuljettaja ei saa:

- ajaa ajoneuvoa päihtyneenä
 - siirtää ajoneuvon hallinta henkilöille, jotka ovat päihtyneinä tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena, sairaina tai väsyneinä
 - siirtää ajoneuvon hallinta henkilöille, joilla ei ole ajokorttia vastaavan luokan tai alaluokan ajoneuvon ajamisoikeuteen
 - käyttämästä ajon aikana puhelinta, jota ei ole varustettu teknisellä laitteella, joka mahdollistaa puhelinkeskustelun käsiä käyttämättä.
 - vaarallinen ajaminen, kuten kaistanvaihto vilkkaassa liikenteessä, kun kaikki kaistat ovat käytössä tai voimakas jarrutus, jos tällaista jarrutusta ei vaadita tieliikenneonnettomuuden estämiseksi.
- Liikennesääntöjen rikkomisesta Venäjällä säädetään hallinnollinen vastuu.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksissa säädetyt suomalaismatkailijoiden oikeudet

Hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 2.6 §:n mukaan ulkomaan kansalaisilla on samat oikeudet, ja he kantavat saman vastuun hallinnollisesta rikkomuksesta kuin Venäjän kansalaiset. Näin ollen rikkomuksesta voidaan tuomita myös ulkomaan kansalaisia ja ulkomaalaisia oikeushenkilöitä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 24.2 §:n 1. momentin mukaan maan virallinen kieli on venäjän kieli, ja sen vuoksi kaikki viralliset dokumentit tulee täyttää venäjän kielellä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 24.2 §:n 2. momentin mukaan hallinnollisen lainrikkomuksen käsittelyyn osallistuvilla henkilöillä, jotka eivät osaa virallisen kieltä, on oikeus puhua ja antaa selityksiä, tehdä esityksiä ja valituksia äidinkielellä sekä on oikeus käyttää tulkin palveluja.

Edellä mainittujen säännösten perusteella suomalaismatkustajalla on oikeus puhua ja antaa selityksiä suomeksi sekä on oikeus käyttää tulkin palveluja.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 25.1 §:n 1. momentin mukaan henkilöllä, jota vastaan on vireillä hallinnollisen rikkomuksen tuomioistuinkäsittely, on oikeus tutustua kaikkiin asian materiaaleihin, antaa selityksiä, esittää todisteita, esittää vetoamuksia ja vastaväitteitä, saada puolustusasianajajan apua.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 28.2 §:n 4. momentti mukaan henkilölle, jota vastaan on vireillä hallinnollisen rikkomuksen oikeuskäsittely, on annettava mahdollisuus tutustua hallinnollisen lainrikkomuksen pöytäkirjaan. Mainitulla henkilöllä on oikeus antaa pöytäkirjaan liitettyjä selityksiä ja kommentteja pöytäkirjan sisällöstä.

Venäjän hallinnollisten lainrikkomusten koodeksin 28.2 §:n 6. momentissa säädetään, että henkilölle, jota vastaan on nostettu kanne hallinnollisesta rikkomuksesta, annetaan kopio hallinnollista rikkomusta koskevasta pöytäkirjasta kuittausta vastaan.

KUALUETTELO

sivu 2

kuva 1. https://www.rajaliikenne.fi/site/site/assets/files/1016/ilmakuva_nuijamaa_rajaliikenne_fi.1250x0-is.jpg

kuva 2. <https://airrussia.us/wp-content/uploads/2014/12/migration-card.jpg>

sivu 4 kuva 3. <https://cdn.book24.ru/v2/ITD00000001080896/COVER/cover3d1.jpg>

sivu 5 kuva 4. [https://avatars.mds.yandex.net/get-](https://avatars.mds.yandex.net/get-zen_doc/1899873/pub_5f987b36baf78e79e77c4bf7_5f987b99d203541abdc6e54e/scale_1200)

[zen_doc/1899873/pub_5f987b36baf78e79e77c4bf7_5f987b99d203541abdc6e54e/scale_1200](https://avatars.mds.yandex.net/get-zen_doc/1899873/pub_5f987b36baf78e79e77c4bf7_5f987b99d203541abdc6e54e/scale_1200)

sivu 6 kuva 5. <https://pbs.twimg.com/media/EMMEix3VUAA4Ipb.jpg>

sivu 7 kuva 6. <http://www.tumenpro.ru/wp-content/uploads/2019/08/flag-rossii.jpg>

sivu 8 kuva 7. <https://primamedia.gcdn.co/f/main/1906/1905580.jpg?81988b6fd27bfa3b6a7482dee3f59b0a>

sivu 9 kuva 8. <https://rusichsamogon.ru/wp-content/uploads/7/6/1/761a941dd3cf0369aac0de5e8b657dfe.jpg>

sivu 10 ja sivu 11 kuva 9. <https://mtdata.ru/ull/photoF9D4/20953078981-0/original.jpg>